Innhold i presentasjonen

- Grunnleggende bestemmelser – økonomibestemmelsene i kommunelov og forskrifter
- Det kommunale inntektssystemet – Rammer og hvordan virker det og hvilke hovedelementer innebærer det
- Nøkkeltall og forklaringer
- Økonomi, beregninger hva virker inn og hvordan ser det ut
- «Opplæring» Framsikt/Budsjett

Hva kjennetegner en kommunal virksomhet?

Det kommer til utrykk i KL formålsbestemmelse §1-1

- Rolle som tjenesteyter
- Demokratisk arena
- Myndighetsutøver
- Samfunnsutvikler

Har ikke økonomisk formål for sin virksomhet

Kommunens tilgjengelige ressurser er et virkemiddel for å oppfylle de 4 rollende og dermed oppfylle både lovpålagte krav og lokalpolitiske mål

Hva ble nytt?

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Prop. 46 L

(2017–2018)

Proposisjon til Stortinget (forslag til lovvedtak)

Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)

Det kommunale selvstyret, r… …e former siden 1837, ble lo…

En del av dette gjel… …av kommunenes st… …subjekter.

Forholdet … …mune avklares bedre i…

S… …olitikere og lokal …e skarpere.

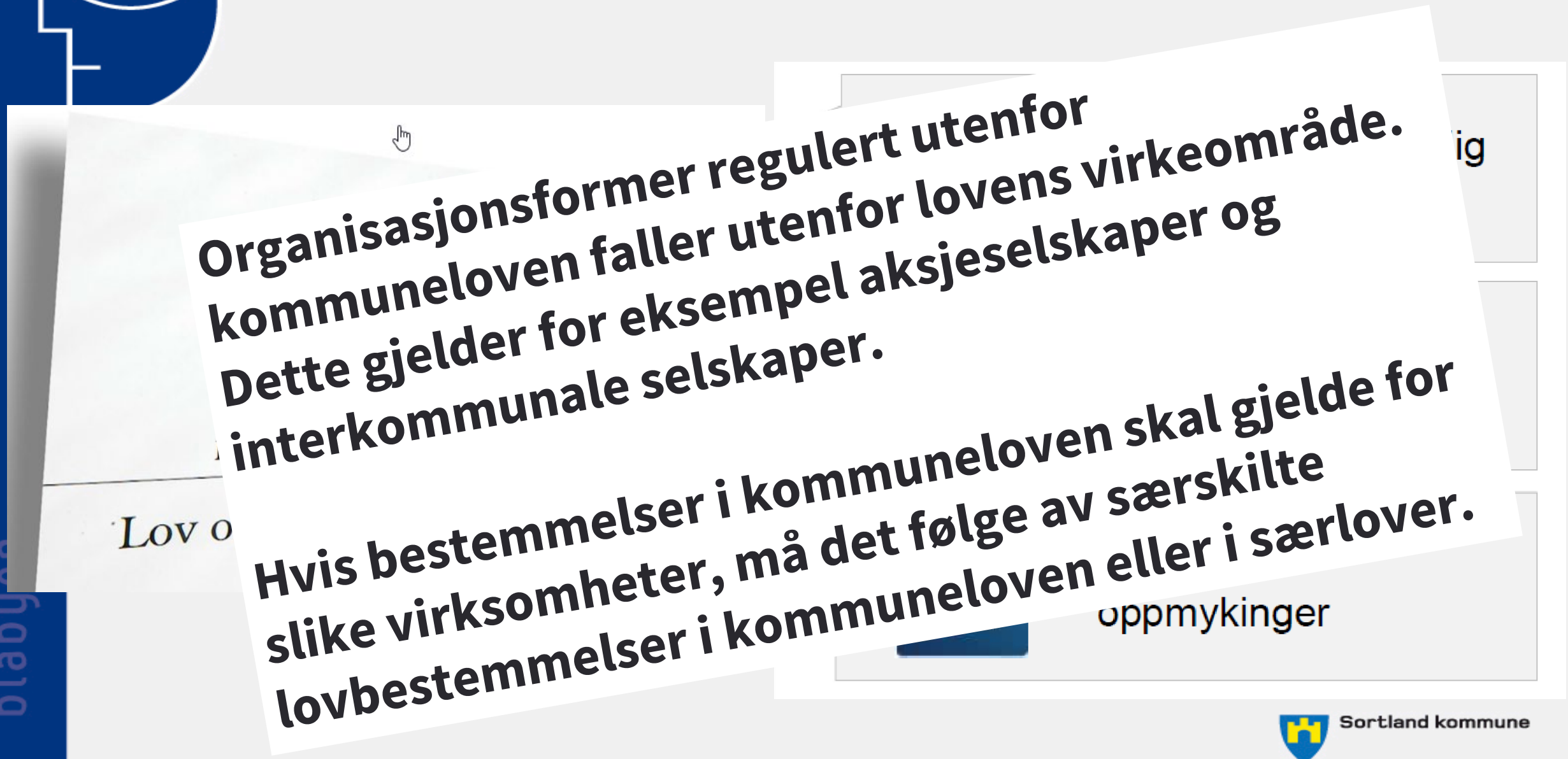
…ellom kommunelov og særlover …nunene avklares bedre.

Kapitlene 14, 15, 16, 28 og 29 (økonomibestemmelsene) trådde i kraft 1. januar 2020

blåbygg

Sortland kommune

Nye regler – i generelle trekk

Sortland kommune

Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen

Kommuner skal forvalte sin økonomi slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid (§14-1)

- Markerer lovens ideal og kommunestyrenes ansvar for langsiktig forvaltning
- Ingen fasit på hva som er god langsiktig forvaltning – rom for politisk skjønn
- Ikke egnet som grunnlag for å prøve lovligheten av enkeltavgjørelser

Finans- og gjeldsforvaltning uten vesentlig finansiell risiko

- Forbudet mot vesentlig finansiell risiko løftes opp og frem
- Kravet om tilfredsstillende avkastning oppheves
- Men avkastningsmål må fortsatt omtales i finansreglement (§ 14-13)

blåbyen

Såkalt «§ 27-samarbeid» etter kommuneloven av 1992 og den mer uformelle regionrådsmodellen går ut, og i stedet er det innført to nye samarbeidsformer: **kommunalt oppgavefellesskap (KO)** jf. kapittel 19 og **interkommunalt politisk råd (IPR)** jf. kapittel 18.

Interkommunalt samarbeid organisert etter kommuneloven av 1992 § 27 må være omdannet til en lovlig samarbeidsmodell innen fire år etter at kap. 18 og 19 trer i kraft. Samarbeidet anses oppløst dersom det ikke er omdannet innen fristen.

(Kommunestyret treffer selv vedtak om omdanning og vedta ny samarbeidsavtale.)
Regionrådene bortfaller ved lovens ikrafttredelse.

I § 14-6 første ledd bokstav d er det innført en ny plikt til å utarbeide et samlet (konsolidert) årsregnskap for all virksomhet som er en del av kommunen som rettssubjekt.

Her inngår kommunekassen, kommunale foretak, interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefellesskap som ikke er eget rettssubjekt, og lånefond. Interkommunale samarbeid og selskaper som er egne rettssubjekt, inngår ikke.

Ny frist for regnskapsavleggelse er 22. februar.

blåbyen

Det er gitt (nye) presiseringer i vilkårene for å ta opp lån i § 14-14. Det må blant annet være et lovlig låneformål, låneopptaket må være innenfor de rammene som kommunestyret har vedtatt, og det må være innenfor det som Statsforvalteren (tidligere fylkesmannen) har godkjent (ROBEK).

Det er fortsatt adgang til å lånefinansiere egne investeringer, § 14-15 første og andre ledd. Den nye loven gir imidlertid også adgang til lån til kjøp av eiendom som er organisert som aksjeselskap. Aksjeselskapet må være et rent «single-purpose» eiendomsselskap.

Lån til andres investeringer – unntak (1)

§ 14-16 første ledd

En kommune kan lånefinansiere et tilskudd til en annen kommunes investering

men bare på områder hvor kommunene har et lovpålagt ansvar

En fylkeskommune kan lånefinansiere et tilskudd til en annen fylkes-kommunes investering

men bare på områder hvor fylkeskommunene har et lovpålagt ansvar

Lån til andres investeringer – unntak (2)

§ 14-16 andre ledd

En kommune kan lånefinansiere et investeringstilskudd til eget selskap

Men bare hvis

- kommunen alene, eller sammen med andre kommuner/fylkeskommuner, har bestemmende innflytelse i selskapet
- investeringen er et varig driftsmiddel og eies av selskapet
- investeringen er på et område hvor kommunen har et lovpålagt ansvar

Beløpsbegrensning på lånets størrelse

Finansielle måltall og økonomireglement

§ 14-2

- Kommunestyret får en ny plikt til å vedta finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi
  - Lokalt skjønn, men måltallene må være langsiktige (vs. realisme og oppnåelighet)
  - Handlingsregler, men fastsatte måltall er ikke rettslig bindende for budsjettrammene
  - Ha eierskap til å lage og bruke måltallene

- Lovfester krav til økonomireglement (etablert praksis), men innholdet reguleres ikke
  - Vurdere behov for oppdatering, bla. med hensyn til langsiktig forvaltning

Myndighet og saksgang budsjett mv.

§ 14-2 og § 14-3

- Kommunestyret skal fortsatt vedta økonomiplanen mv. selv
  - Delegeringsforbud
  - Vedtaksfristene er videreført
- Formannskapet har fortsatt innstillingsretten og –plikten
  - Nå også for årsberetningen
- Innstillingen til økonomiplan og budsjett skal fortsatt offentliggjøres
  - Minst 14 dager er videreført
  - Kravet til ettersyn gjelder ikke ved revideringer
- Økonomiplanen mv. skal fortsatt sendes til departementet
  - Frister fastsettes i forskrift

Årsregnskapet og årsberetningen

§ 14-6 og § 14-7

- Regnskapsplikten utvides – utarbeide konsolidert regnskap
  - Skal omfatte virksomheter som er del av kommunen som rettssubjekt
  - IKSer og kommunale aksjeselskaper mv. skal ikke inngå
  - Rapporteres til KOSTRA
- Fristen for regnskapsavleggelse er utvidet til 22. februar

- Nye krav til innholdet i årsberetningen
  - Redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme økonomisk resultat og stilling, og om den økonomiske utviklingen ivaretar handleevnen over tid
  - Redegjøre for vesentlige budsjettavvik, også avvik fra premissene for bruk av bevilgningene
  - Klargjør at årsberetningen også omfatter måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold

INNHOLDSFORTEGNELSE

RÅDMANNENS INNLEDNING 3

DEL 1 - ÅRSREGNSKAP 5

A) Regnskapsskjemaer 6

B) Økonomiske oversikter 11

C) Noter 13

DEL 2 - ÅRSBERETNING 25

A) Økonomisk stilling og resultat av virksomheten 26

B) Andre vesentlige forhold 37

C) Budsjettavvik 40

D) Finansforvaltning 44

E) Etisk standard og betryggende kontroll 47

F) Likestilling og diskriminering 50

G) Interkommunale samarbeid 54

DEL 3 - ÅRSMELDING 56

A) RÅDMANN 57

B) OPPVEKST 64

C) HELSE OG OMSORG 72

D)PLAN OG UTVIKLING 79

E) INVESTERINGER 88

Behandling av årsregnskapet. Oppfølging

§ 14-3 og § 14-5

- Hvis årsregnskapet *vedtas* med et merforbruk, skal *kommunestyret* i vedtaket angi hvordan merforbruket skal dekkes inn
  - Krever at kommunestyret må ta stilling til dette (husk: ingen dispfond å ta av…)
  - Må treffe vedtak som setter i gang og gir rammer for kommunens arbeid med inndekningen, deriblant beløp med tidsplan. Kan ikke utsette dette.
  - Ikke krav om å vedta konkrete tiltak (kan tas i budsjettsak)

- Hvis årsregnskapet *avlegges* med merforbruk, skal *kommunedirektøren* foreslå endringer i årets budsjett, og dette skal behandles av kommunestyret innen 30. juni
  - Forslagsplikt for kommunedirektøren
  - For kommunestyret en plikt til å behandle saken, men adgang til å ta inndekningen senere

Skillet mellom drift og investering

§ 14-9

- De grunnleggende prinsippene lovfestes
  - Utgifter til drift skal føres i drift (!), og avgrenset unntak for tilskudd til andres investeringer
  - Driften skal bare finansieres av løpende inntekter
  - Nærmere regler i forskrift
- Ett unntak videreføres og lovfestes – en andel av inntekten fra aksjesalg ("oppspart avkastning") skal føres i drift
  - Nærmere regler i forskrift om hvordan andelen beregnes

Budsjettbalanse. Inndekning av merforbruk

§ 14-10, § 14-11 og § 14-12

- Kravet til budsjettbalanse er videreført (mer utfyllende ordlyd)
  - Fremhever betydningen av at investeringer delfinansieres med egenkapital
- Inndekningsreglene er videreført
  - Innen to år etter at merforbruket oppstod
  - Innen fire år etter at merforbruket oppstod (innmelding ROBEK)
  - Vedtak om inndekning utover fire år – departementet skal godkjenne (og kan nekte
  - Det legges opp til å praktisere max 10-års inndekningstid, som i dag
  - Men ny lov åpner for at inndekningstider utover 10 år kan godkjennes
  - Udekket i investeringsregnskapet – dekkes i investeringsbudsjettet året etter det oppstod
- Kommunekassens plikt til å bidra til inndekning av merforbruk i kommunale foretak mv. lovfestes

Avdrag på lån

§ 14-18

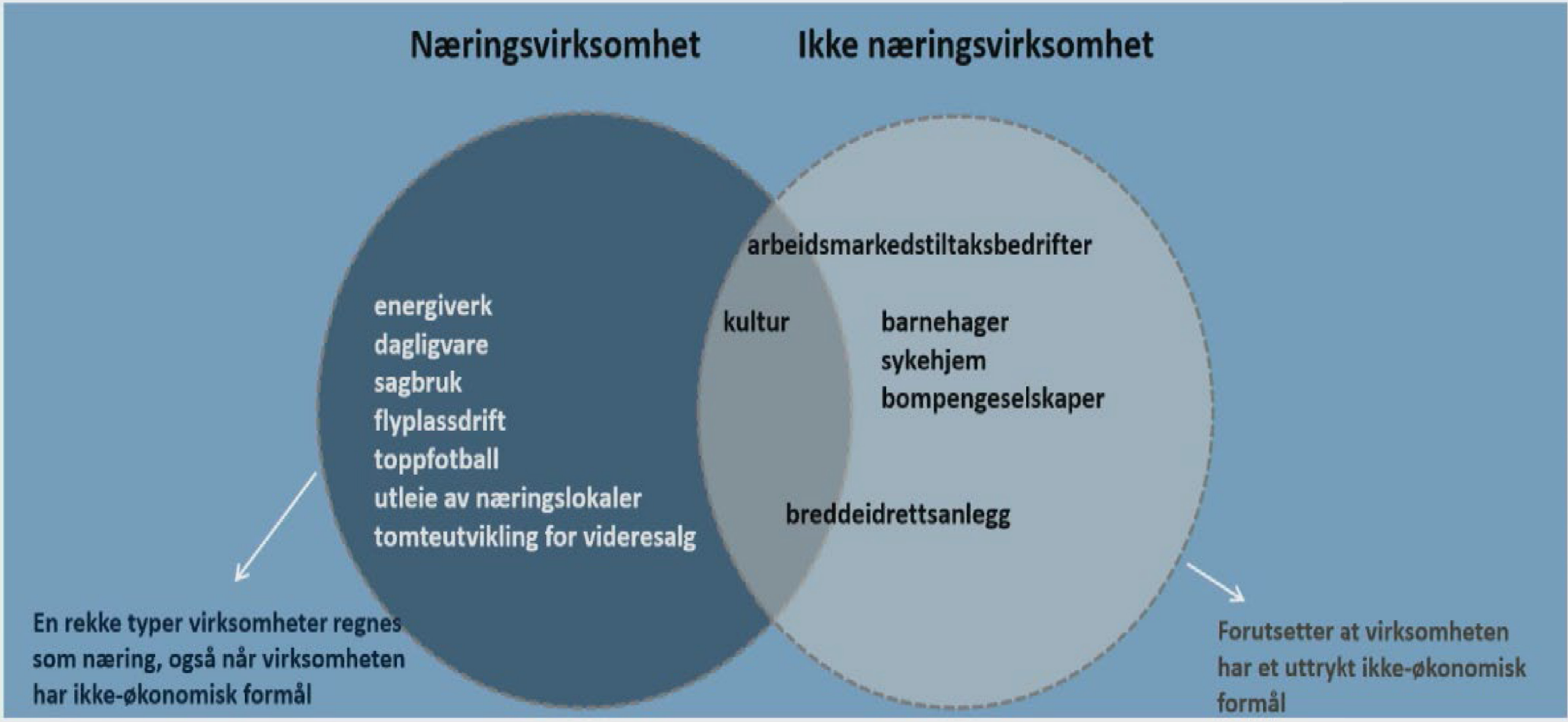
- Ny regel om minimumsavdrag
  - klarere og enklere regel, og bedre samsvar mellom avdrag og kapitalslit
  - vi tror at avdragene må økes i en god del kommuner (basert på KOSTRA)
- Tre elementer avgjør størrelsen på minimumsavdraget
  - Årets avskrivninger
  - Restgjeld per 1.1 i regnskapsåret
    - Inngår: lån til egne investeringer, til andre (også kirkelån) og lån til kausjoner
    - Lån til videreutlån inngår ikke
    - Korrigere for evt bruk av lån mottatte avdrag
  - Bokført verdi avskrivbare anleggsmidler per 1.1
- Forskriftsreglene om avskrivninger har betydning for minimumsavdraget
- Ny lov presiserer at minimumsavdraget skal betales

Kommunale garantier

§ 14-19

- Forbudet mot å garantere for næringsvirksomhet videreføres
  - Men presisert for "blandet virksomhet": over 1/3 næring vil normalt være for mye
- Det kan ikke garanteres hvis vesentlig økonomisk risiko (presisering)
- Garantivedtak skal fortsatt godkjennes for å være gyldig
- Tre (og bare tre) vurderingstema ved godkjenningen:
  - Er det vesentlig økonomisk risiko? (hvis ja, så alltid nei, selv om ikke næring)
  - Og – er det næringsvirksomhet? (hvis ja, så alltid nei, selv om ikke økonomisk risiko)
  - Og – er formalkrav i forskriften oppfylt?
- Kommunen skal gjennom de samme vurderingene først, før godkjenning
- Garantier for små beløp er unntatt fra godkjenning

Næringsvirksomhet – eksempler - § 14-19

Budsjett og regnskapsforskriften, § 5-12, d)

Tall i 1000 kroner

Låneinstitusjon / formål			Garanti inngått	Garanti utløper	Garantiansvar pr. 31.12.2022	Formål
Den norske stats husbank						
Troneshaugen boligstiftelse B2			1994	2024	351	Lån til boliger
Prestelva barnehage			1993	2023	215	Lån til barnehage
Prestelva barnehage			2003	2029	3 168	Lån til barnehage
Kleiva barnehage			2006	2037	3 484	Lån til barnehage
Blåfjell barnehage			2005	2035	4 543	Lån til barnehage
Indre Eidsfjord Grendelag			2015		5 733	Lån til barnehage
Sortland boligstiftelse, 4 stk			1995	2022	-	Lån til boliger
SUM					**17 494**	
Kommunal Landspensjonskasse						
Sortland Arbeidssenter AS			2021	2040	3 146	
SUM					**3 146**	
Kommunalbanken						
Kulturfabrikken Eiendom AS			2012	2052	123 672	Drift av kulturhus
Kulturfabrikken Eiendom AS			2013	2052	14 750	Drift av kulturhus
Kulturfabrikken Eiendom AS			2013	2051	20 648	Drift av kulturhus
Kulturfabrikken Eiendom AS			2015	2053	22 669	Drift av kulturhus
Sortland Arbeidssenter AS			2013	2033	719	
Sortland boligstiftelse			1999	2024	280	Lån til boliger
SUM					**182 738**	
Eierkommunenes garantiansvar vedr. låneopptak						
RenoVest IKS.	Lånegjeld	65 904				Renovasjon
Sortland kommunes andel		32,6 %			21 458	
Sortland Arbeidssenter AS	Lånegjeld	2 160	2022	2047		Drift av arbeidssenter
Sortland Kommunes andel		110,0 %			2 376	
SUM					**23 834**	
Sosiale lån						
Utlån	Lånegjeld	1326			1 326	Sosial lån
SUM					**1 326**	
Kommunens totale garantiansvar					**228 538**	

Begrepet vesentlig økonomisk risiko

§ 14-19

- Hensikten er å klargjøre at risiko er vurderingstema, ikke generelt å heve terskelen for når garantier kan stilles/godkjennes
- Vurdering av vesentlig økonomisk risiko
  - Avveining mellom sannsynligheten for innfrielse, størrelsen på det potensielle tapet og kommunens evne til å håndtere tapet (der det siste nok vektlegges noe sterkere).
  - Samlet garantiansvar og realsikkerhet vil kunne spille inn i vurderingen.
  - Garantier som i realiteten er tilskudd skal ikke godkjennes.

Regnskapsrevisors mandat

§§ 24-5 til 24-9

- Revisjonsmandatet lovfestes
- Regnskapsrevisors hovedoppgave videreføres – finansiell revisjon
  - Er årsregnskapet avlagt i samsvar med lov og forskrift?
  - Inneholder årsberetningen lovpålagte opplysninger?
- Regnskapsrevisors rolle i bevilgningskontrollen styrkes
  - Gir årsberetningen dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik (beløp)?
  - Nytt: Gir årsberetningen dekkende opplysninger om vesentlige brudd med *premissene* for bruken av bevilgningene?

- Ny plikt til å utføre forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen
  - Regnskapsrevisor skal *se etter* om kommunens økonomiforvaltning *i hovedsak* foregår i samsvar med *bestemmelser og vedtak*

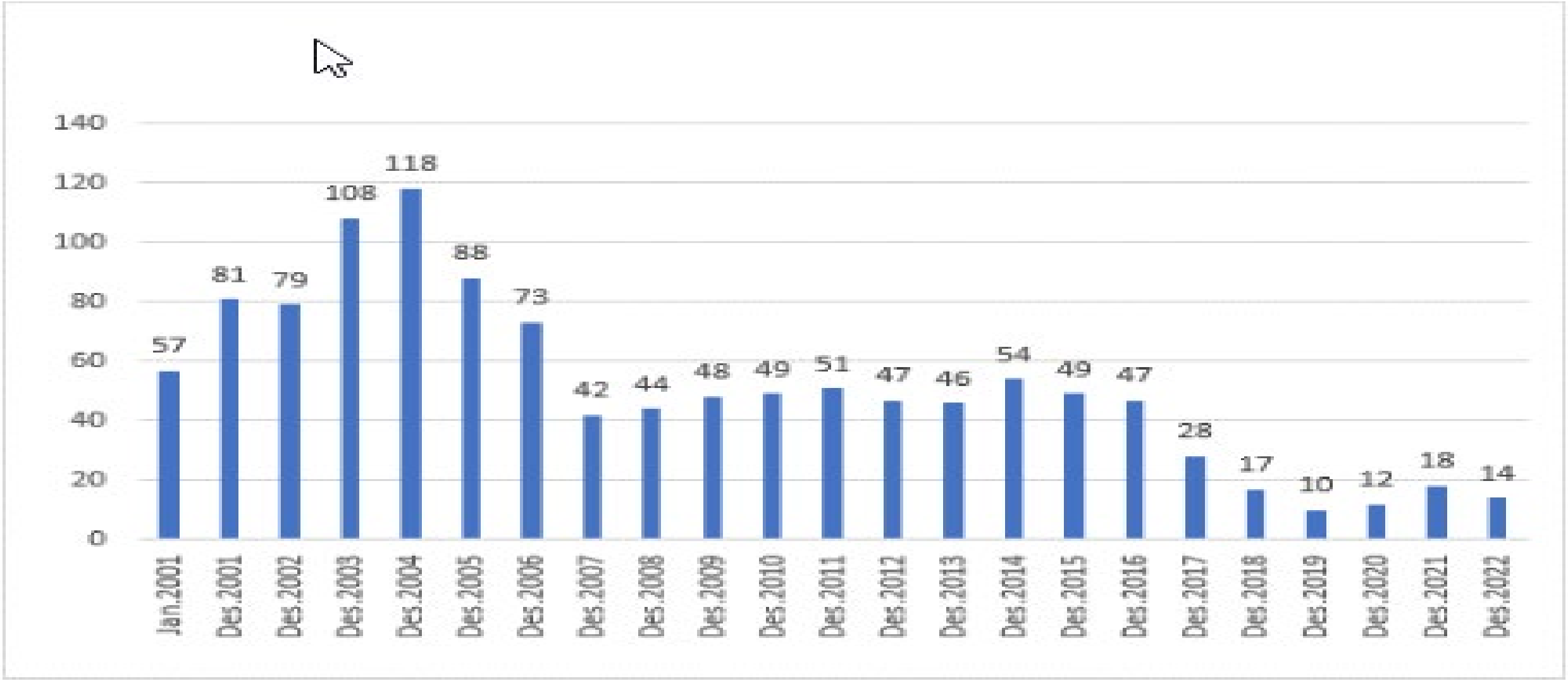
ROBEK – kriteriene for inn- og utmelding

§ 28-1, § 28-5

- Bokstav a og b videreføres – Budsjett og økonomiplan med merforbruk
- Bokstav c er utvidet – Regnskapet *eller budsjettet eller økonomiplanen* viser inndekning over flere enn to år
- Bokstav d er ny – Regnskapet viser et akkumulert merforbruk som er større enn 3 prosent (etter at disponible fond er trukket fra)
  - fange opp kommuner med store merforbruk tidligere
- Bokstav e er ny – økonomiplan og budsjett ikke vedtas innen fristen
- Inndelingslova § 16 a er harmonisert med ny lov
- Ny hjemmel for departementet: Innmelding kan unnlates hvis åpenbart ikke kontrollbehov (delegeres ikke)
- Kriteriene for utmelding lovfestes

ROBEK*-virkemidlene er i hovedsak videreført i kapittel 28, men det er nytt at godkjenning av lån og lange leieavtaler skal skje ved en samlet øvre låneramme

***Register om betinget godkjenning og kontroll**

Figuren viser antall kommuner i ROBEK i perioden januar 2001 til desember 2022.

Finansiering av kommunesektoren

Frie inntekter

"Bundne" inntekter

Skatteinntekter 40%

Rammetilskudd 32%

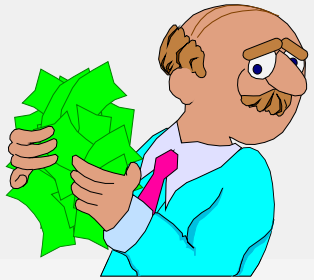
Egenbetalinger (gebyrer) 14%

Øremerkede tilskudd 6%

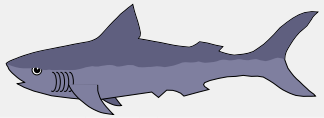
I tillegg:
- Momskompensasjon(5 %)
- Andre inntekter (3 %)
(rente og utbytte)

Fra innb

Fra staten

Inntektsutjevning

Nord-Norge-tilskudd

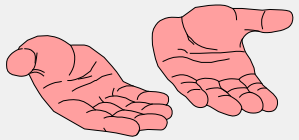
Utgiftsutjevning

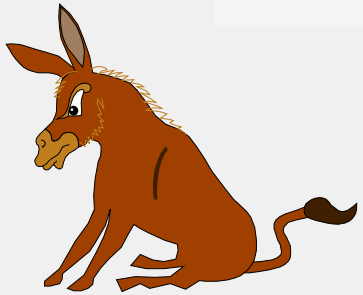
Innbyggertilskudd

INGAR (erstatter overgangsordning)

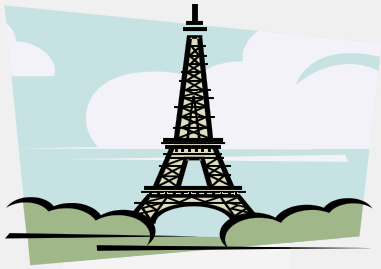
Skjønn

Regionsentertilskudd nytt

Veksttilskudd

Storby

blåbyen

Sortland kommune

Sitat fra Dagens Næringsliv

”KOMMUNAL RØRE: Ta en dose inntektsutjevning, litt distriktspolitikk, en stor dose utgiftsutjevning, et par overgangsordninger, pynt det hele med kompensasjon for alle som taper på rettferdighet, og vips så har vi overføringssystemet til kommunene.”

INNTEKTSSYSTEMET

- **Forsøke å gi et innblikk i inntektssystemet for Sortland kommune med sikte på å skape forståelse for de sammenhenger systemet bygger på**
- **Synliggjøre systemet ved å vise til hvordan de ulike tallene framkommer ved hjelp av KS prognosemodell for Sortland kommune.**
- **Rammetilskudd først**
- **Skatteelementer etterpå**

• Hensikten med systemet

- **<u>Kriteriebasert</u> system for fordeling av rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner.**
- **<u>Overordnet formål</u> – oppnå en rettferdig fordeling av til-skuddene som bidrar til å sette kommunene i stand til å yte et likeverdig tjenestetilbud til sine innbyggere.**
- **For å oppnå dette må det tas hensyn til strukturelle ulikheter i kommunenes kostnader og skatteinntekter.**
- **Systemet tar hensyn til at en rekke forhold av demografisk, geografisk og sosial art gir strukturelle kostnadsforskjeller som kommunene i liten grad kan påvirke.**

Inntektssystemet

	Inntektssystemets hoveddeler
	Innbyggertilskudd
+/-	**Utgiftsutjevning**
+/-	**Inntektstsutjevning**
+/-	**INGAR (erstatter overgangsordinger)**
+	**Saker utenfor overgangsordningen**
+	**Nord-Norge tilskudd**
+	**Ordinært skjønnstilskudd**
+/-	**Løpende inntektsutjevnende tilskudd**
=	**Sum rammetilskudd**

blåbyen

Sortland kommune

Inntektssystemet

Utgiftsutjevning

- Gjennom en omfordeling av innbyggertilskuddet foretas det en utjevning av ufrivillige forskjeller i utgiftsbehovet til kommunene.
- Kommunene har til dels store forskjeller når det gjelder kostnadsstruktur, demografisk sammensetning mv.
- Det er også forskjeller i hvilke behov innbyggerne har for kommunale tjenester og i den enkelte kommunes kostnader ved å produsere en enhet av tjenestene.
- For å gi et likeverdig tjenestetilbud foretas det derfor en om-fordeling av innbyggertilskuddet ved å ta midler fra relativt sett lettdrevne kommuner til relativt sett tungdrevne kommuner.

Inntektssystemet

Utgiftsutjevning

- Utgiftsutjevningen er en ren omfordeling, noe som innebærer at indeksen for alle landets kommuner = 1,00.
- Hvis en kommune har en samlet indeks på 0,95, medfører dette at beregnet utgiftsbehov for å drive kommunen er 5 % lavere enn landsgjennomsnittet. (kommune A)
- Hvis en kommune har en samlet indeks på 1,07, medfører dette at beregnet utgiftsbehov for å drive kommunen er 7 % høyere enn landsgjennomsnittet. (kommune B)
- Basert på objektive kriterier uttrykker indeksen at hvis kommune A hadde 5 % mindre til kommunal drift og kommune B hadde 7 % mer, ville de kunne gi sine innbyggere et likeverdig tjenestetilbud.

	HELE LANDET		SORTLAND			Bruk av folketall 1.7.2023		
	Vekt	Antall	Antall	Utgifts-behovs-indeks	Pst. utslag	Tillegg/ fradrag i utgiftsutj		Endring fra foregående år
						kr per innb	1000 kr	1000 kr
0-1 år	0,0058	107 155	184	0,8876	-0,07 %	-42	-451	-142,9
2-5 år	0,1348	227 495	451	1,0248	0,33 %	217	2 313	-4 839,3
6-15 år	0,2527	644 583	1 323	1,0610	1,54 %	1 000	10 668	5 362,0
16-22 år	0,0241	456 837	882	0,9980	0,00 %	-3	-33	-572,2
23-66 år	0,1081	3 173 134	5 896	0,9605	-0,43 %	-277	-2 956	-9,3
67-79 år	0,0605	653 532	1 438	1,1374	0,83 %	540	5 755	454,8
80-89 år	0,0806	205 264	412	1,0376	0,30 %	196	2 096	1 996,1
over 90 år	0,0403	46 056	81	0,9091	-0,37 %	-238	-2 535	-1 552,2
Basistillegg	0,0163	275	0,6078	1,1427	0,23 %	151	1 610	-12,1
Sone	0,0103	21 599 834	49 553	1,1859	0,19 %	124	1 325	-164,1
Nabo	0,0103	9 877 360	23 836	1,2475	0,25 %	165	1 764	-100,0
Landbrukskriterium	0,0019	1	0,0024	1,2652	0,05 %	33	349	46,1
Innvandrere 6-15 år ekskl Skand	0,0067	54 481	137	1,2999	0,20 %	130	1 391	1 569,0
Flyktninger uten integreringstils	0,0078	183 480	208	0,5860	-0,32 %	-210	-2 235	-102,3
Dødlighet	0,0474	41 670	85	1,0544	0,26 %	167	1 786	786,0
Barn 0-15 med enslige forsørger	0,0168	149 356	433	1,4986	0,84 %	544	5 799	-122,5
Lavinntekt	0,0105	257 338	342	0,6870	-0,33 %	-213	-2 275	-14,0
Uføre 18-49 år	0,0060	124 228	268	1,1152	0,07 %	45	478	-180,2
Opphopningsindeks	0,0088	118	0,0967	0,4247	-0,51 %	-329	-3 505	525,0
Aleneboende 30 - 66 år	0,0180	515 435	916	0,9187	-0,15 %	-95	-1 014	-31,8
PU over 16 år	0,0507	20 482	41	1,0348	0,18 %	114	1 220	-3 089,8
Ikke-gifte 67 år og over	0,0474	398 431	915	1,1871	0,89 %	576	6 140	245,8
Barn 1 år uten kontantstøtte	0,0163	43 634	84	0,9922	-0,01 %	-8	-88	-82,5
Innbyggere med høyere utdann	0,0179	1 567 840	2 264	0,7465	-0,45 %	-295	-3 142	-298,6
1 Kostnadsindeks	1,0000			***1,03534***	***3,53 %***	2 293	24 460	-329

(Tillegg/trekk kr pr innb.)

2 Tillegg/trekk (omfordeling) fo

3 Nto.virkn. statl/priv. skoler

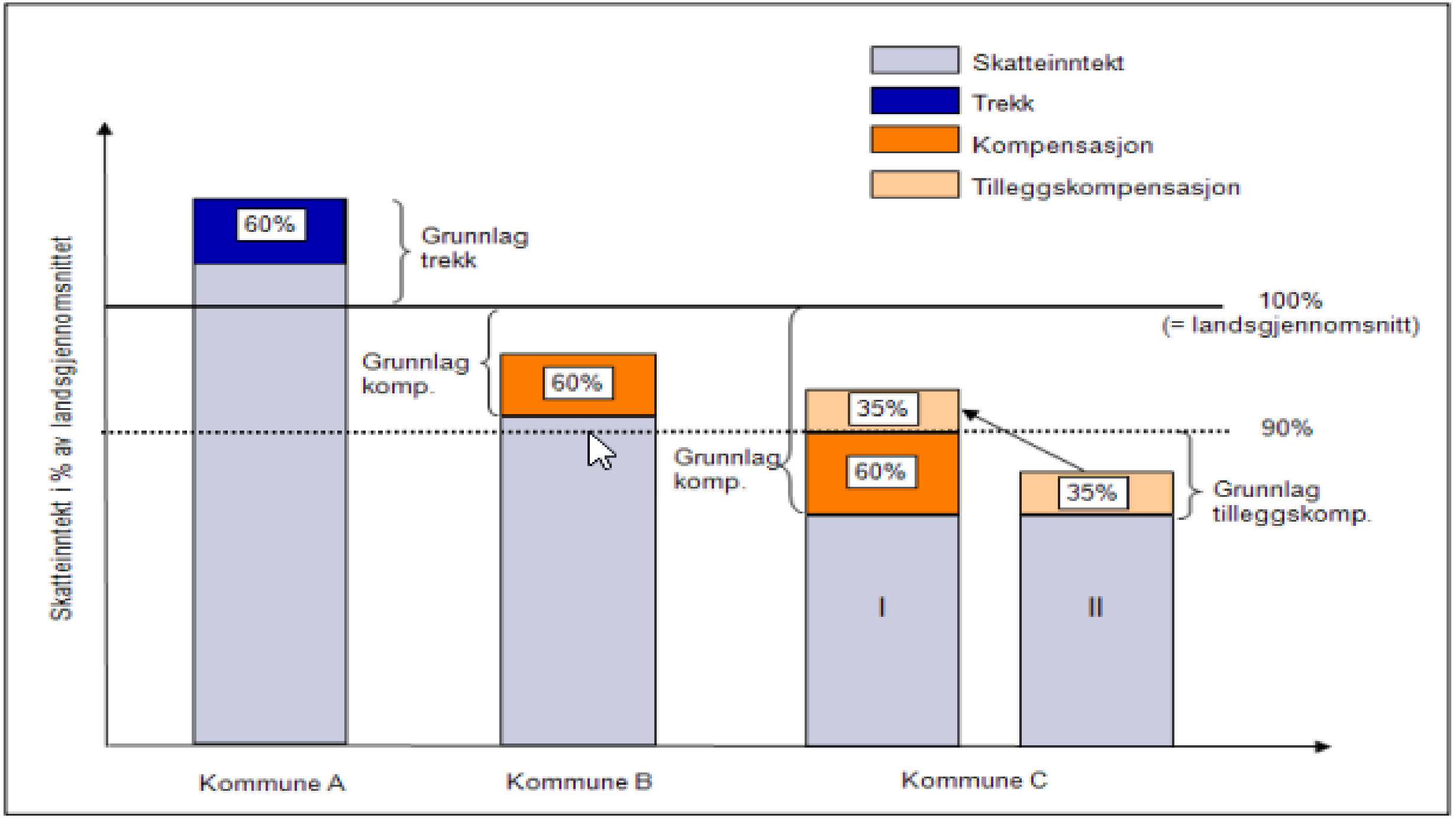
4 Sum utgiftsutj. mm (2+3)

3,53 % dyrere i drift

Sum utgiftsutjevning 25 551 MNOK

64.893,- pr innbygger

Gjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov i kr pr innbygger:

Skatteinntekt
Trekk
Kompensasjon
Tilleggskompensasjon
Skatteinntekt i % av landsgjennomsnittet
60%
Grunnlag trekk
100%
(= landsgjennomsnitt)
Grunnlag komp.
60%
35%
90%
Grunnlag komp.
60%
35%
Grunnlag tilleggskomp.
I
II
Kommune A
Kommune B
Kommune C

Skatteinntekter og inntektsutjevning

*Skatteinntekter landsgjennomsnittet =**LGSK***
*Skatteinntekter Sortland = **SKSK***
*Innbyggertall Sortland =**SKI***

Skatteinntekter = SKSK* innbyggertall (SKI)

+/- Inntektsutjevning

Kompensasjon= (LGSK - SKI) ***60%** *SKI

Tilleggskomp = (LGSK ***90 %** - SKSK) * **35 %** *SKI

Trekk finansiering = - 493 SKI

Sum skatt og inntektsutjevning

blåbyen

Sortland kommune

Skatteinntekter og inntektsutjevning

*Skatteinntekter landsgjennomsnittet =**LGSK***
*Skatteinntekter Sortland = **SKSK***
*Innbyggertall Sortland =**SKI***

Skatteinntekter = 34.763,-* 10.636 = 369.742

+/- Inntektsutjevning

Kompensasjon= (39.742,- 34.763,-) *60% *10 636 = 31.773

Tilleggskomp = (39.742,- * 90% - 34.763,-) *35% *10 636 = 3.740

Trekk finansiering = 493,- (Bregn kolonne I71) *10 636 = -5.286

Sum skatt og inntektsutjevning = 400 000 000

blåbyen

Sortland kommune

Tenkt case: Innbyggertallet i Norge øker **med 1%** (5 569 196) og Sortland med **0,5 %** (10 720),

nasjonale skatteinntekter holdes på samme nivå som i anslag

Skatteinntekter: 34 429,- * 10 720 = 369 084,-

+/- Inntektsutjevning

Kompensasjon = (39 348,- 34 429,-) *60% *10 720	= 31 639
Tilleggskomp = (39 348,- *90% - 34 429,-) *35% *10 720	= 3 692
Trekk finansiering = 493,- (Bregn kolonne I71) *10 720	= - 5 284

Sum skatt og inntektsutjevning = 399 131 000

Differanse = - 870.000,-

blåbyen

Sortland kommune

Tenkt case 2: Sortland får 10 mill ekstra i skatteinntekter. nasjonale skatteinntekter holdes på samme nivå

Skatteinntekter = 35 703,-* 10 636 = 379 742

+/- Inntektsutjevning

Kompensasjon= (39 742,- - 35 703,-) *60% *10 636 = 25 775

Tilleggskomp = (39 742,- *90% - 35 703,-) *35% *10 636 = 2 412

Trekk finansiering = 493 (Bregn kolonne I71)*10 636 = -5 243

Sum skatt og inntektsutjevning = 402 686 000

Differanse = 2 680 000,-

blåbyen

Sortland kommune

Tenkt case 3: Landets skatteinntekter øker med 2,7 % (det samme som Sortland hadde i økning (10 MNOK ekstra)

Skatteinntekter = 34.763,-* 10.636 = 369.742

+/- Inntektsutjevning

Kompensasjon= (40 815,- 34.763,-) *60% *10 636 = 38 621

Tilleggskomp = (40 815 ,- *90% - 34.763,-) *35% *10 636 = 12 380

Trekk finansiering = 493,- (Bregn kolonne I71) *10 636 = -5 243

Sum skatt og inntektsutjevning = 415 500 000

Differanse = 15 500 000,-

blåbyen

Sortland kommune

Oppsummert vedr. skatteinntekter:

Så lenge kommunen har skatteinntekter under 90 % av landssnittet, har endringer i kommunens egne skatteinntekter liten/mindre virkning på kommunens samlede skatteinntekter.

Men, kommunen er sikret ca. 95% av nasjonale skatteøkninger

= Bra for oss at Norge går godt!

Men, vi må holde tritt med folketallsutviklingen- og helst øke den.
Hvordan?

Kommunens inntekter fra Havbruksfond

	2024	2025	2026	2027	2028
Salg av tillatelses-MTB	12,7	2,3	14,1	2,6	13,9
Produksjonsavgift (bevilgning)	7,1	7,3	7,5	7,7	7,9
Ekstrabevilgning (grunnrenteskatt)		1,9		2,2	
Totalt (netto)	**19,8**	**11,5**	**21,6**	**12,5**	**21,8**

Kommunenes inntekter

Rammetilskudd
Skatt på formue og inntekt
+ Eiendomsskatt /»*NY KONSESJONSSKATT SJØAREAL*»
+ Andre direkte og indirekte skatter
+ Andre statlige overføringer
= Frie inntekter
+ Brukerbetalinger
+ Salgs- og leieinntekter
+ Overføringer med krav til motytelse
+ Andre overføringer
= Sum driftsinntekter

Inntekter/utgifter- hva er sikkert på kort og lang sikt

Pensjon :

Beregnet pensjonskostnad (føres i budsjettet)

\- Årets premieavvik

= **Premieavviket** (altså diff mellom innbetalt pb og netto pensjonskostnad)

Utgifts- eller inntektsføring av premieavviket (PS amortisering)

Skatt og statsbudsjett:

Blir skatteinntektene slik som forutsatt, høyere/lavere, hva med statsbudsjettet år 3-4?

Deflatoren:

Holder den mål, eller må den justeres (4,3 % i 2024)

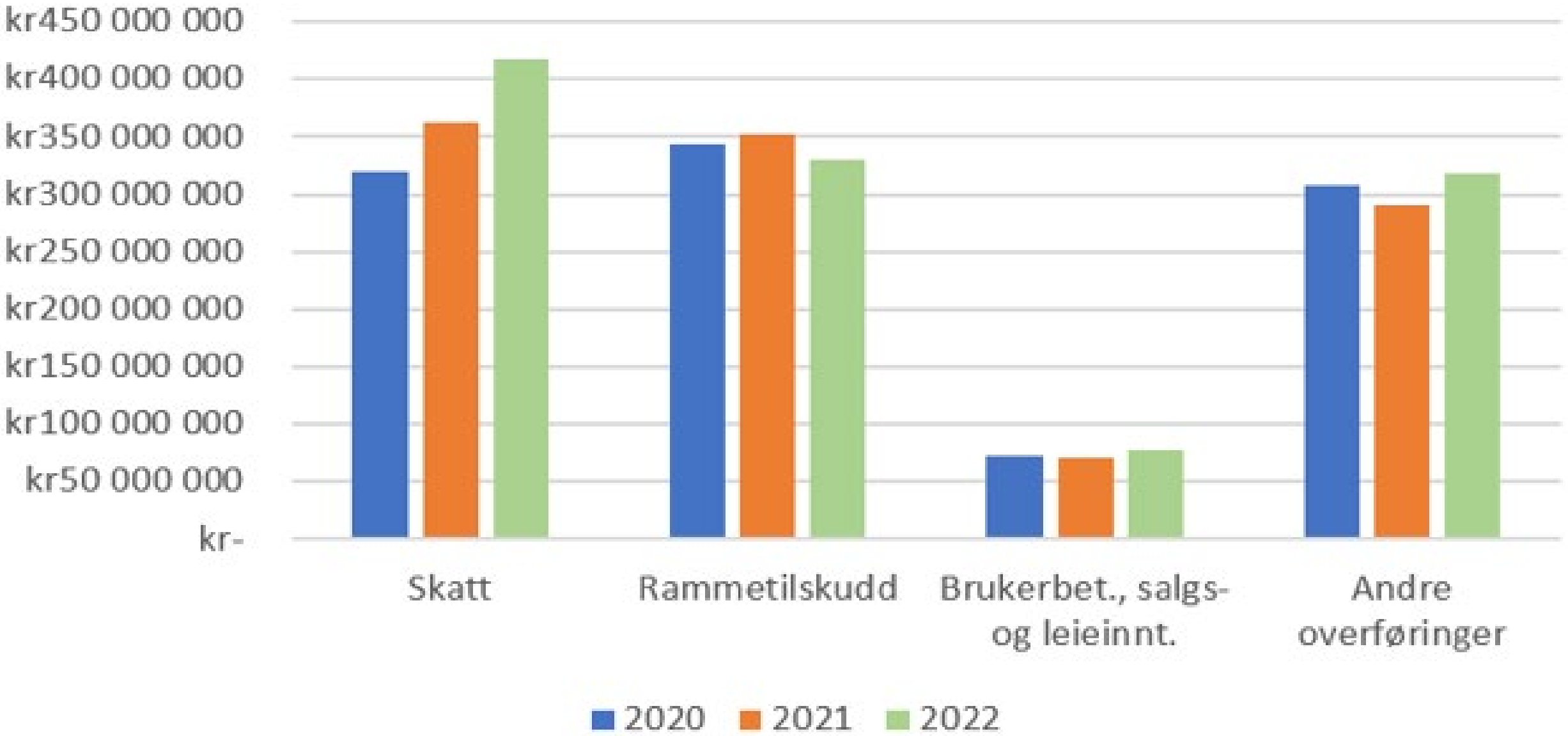
Befolkningsprognoser :

Rentenivå

Lånegjeld (gjennomføring)

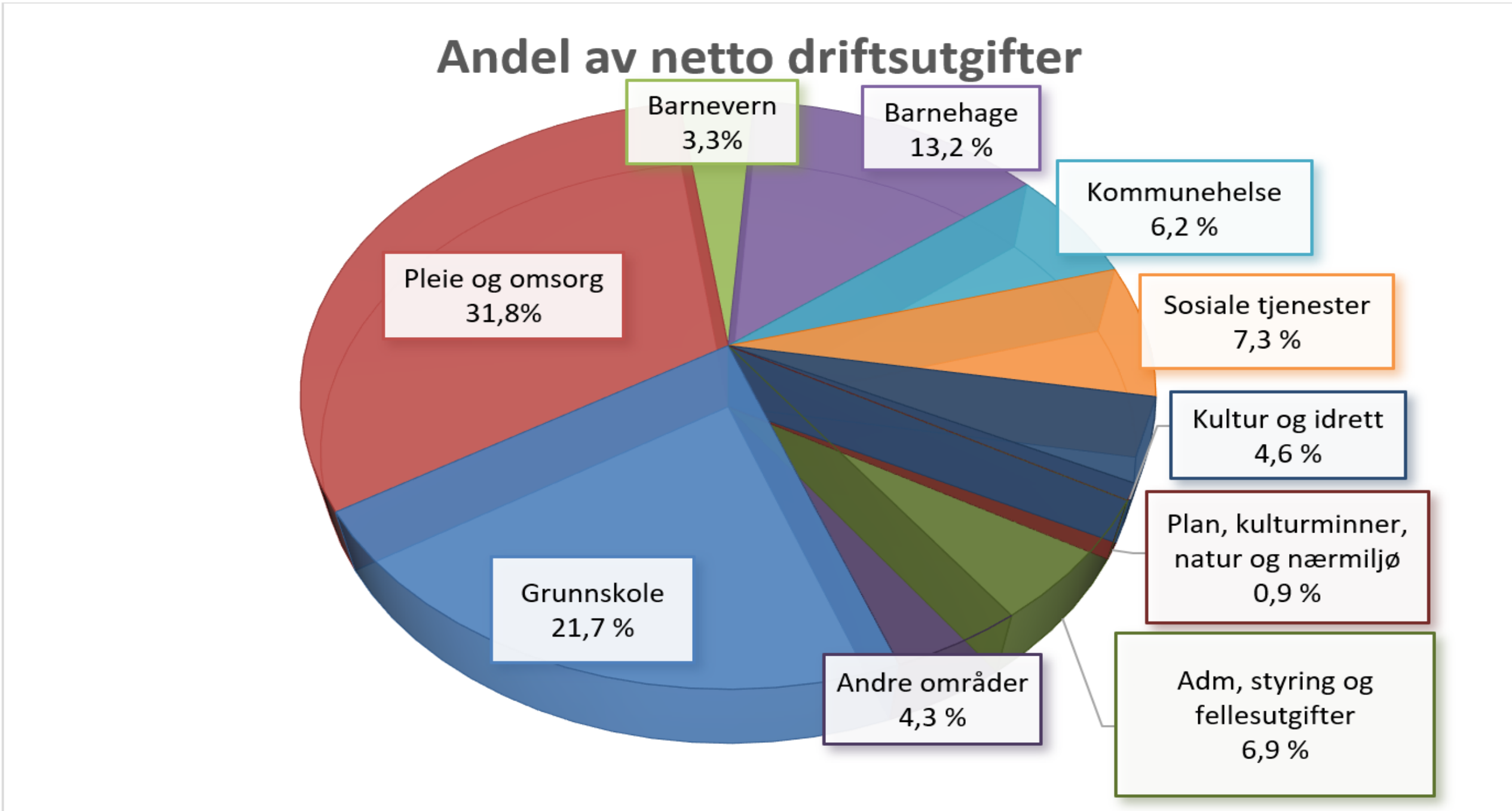
Tjenestemottakere (flere, færre, endrede behov)

Hvor kommer pengene fra?

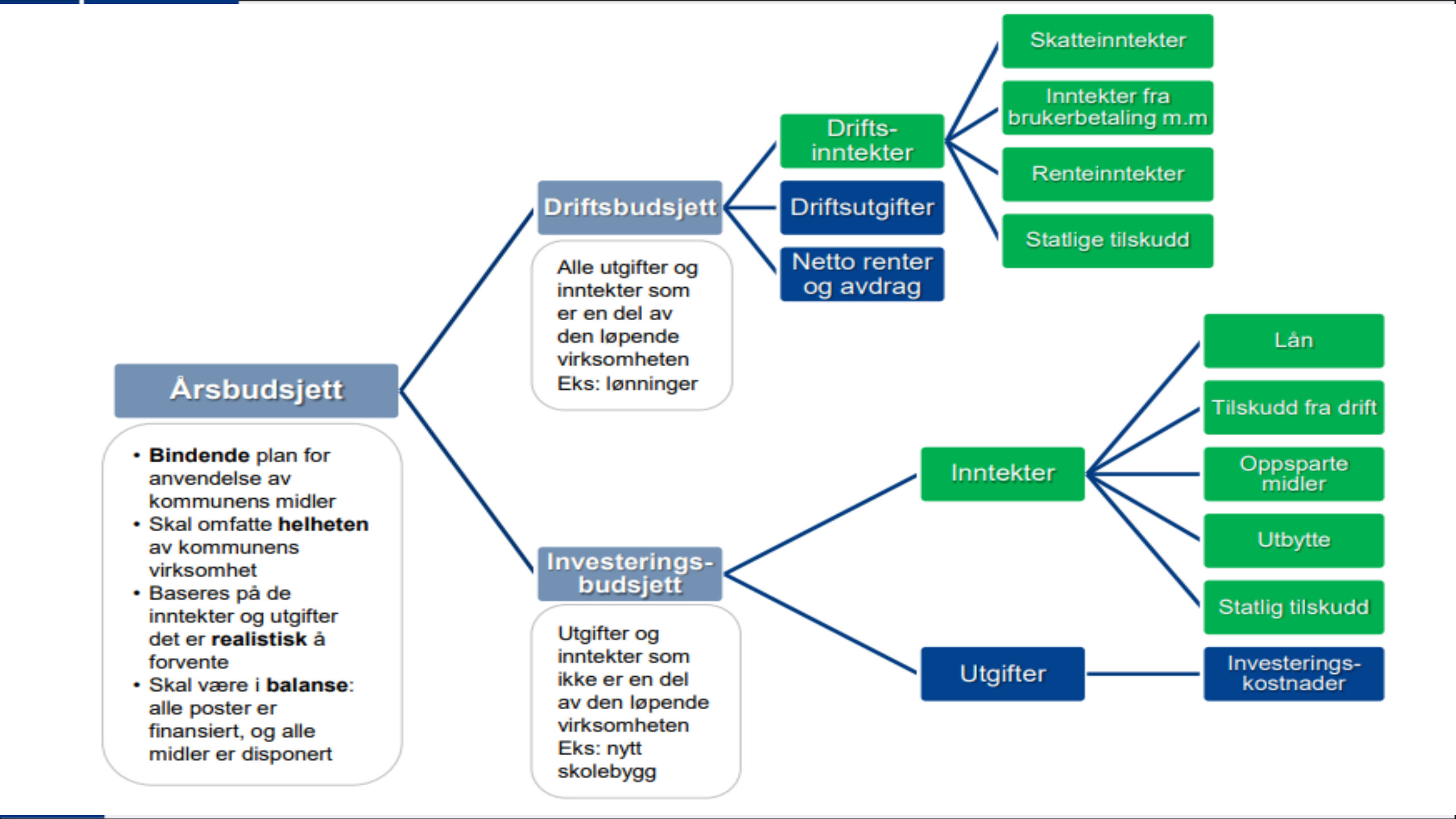

Kommunenes utgifter

Lønnsutgifter
\+ Sosiale utgifter
\+ Kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteprod.
\+ Kjøp av varer og tjenester som erstatter tjenesteprod.
\+ Overføringer til andre
\+ Avskrivninger
\+ Fordelte utgifter
= Sum driftsutgifter

Figur: Tjenesteområdenes prosentandel av samlede netto driftsutgifter.

Årsbudsjett
• Bindende plan for anvendelse av kommunens midler
• Skal omfatte helheten av kommunens virksomhet
• Baseres på de inntekter og utgifter det er realistisk å forvente
• Skal være i balanse: alle poster er finansiert, og alle midler er disponert
Driftsbudsjett
Alle utgifter og inntekter som er en del av den løpende virksomheten Eks: lønninger
Drifts-inntekter
Skatteinntekter
Inntekter fra brukerbetaling m.m
Renteinntekter
Statlige tilskudd
Driftsutgifter
Netto renter og avdrag
Investerings-budsjett
Utgifter og inntekter som ikke er en del av den løpende virksomheten Eks: nytt skolebygg
Inntekter
Lån
Tilskudd fra drift
Oppsparte midler
Utbytte
Statlig tilskudd
Utgifter
Investerings-kostnader

Resultatbegrep/nøkkeltall

Sum driftsinntekter

- Sum driftsutgifter

= Brutto driftsresultat

+ Eksterne finansinntekter

- Eksterne finansutgifter

= Netto driftsresultat

Finansinntekter

Renteinntekter, utbytte og eieruttak

Mottatte avdrag på utlån

Sum eksterne finansinntekter

Finansutgifter

Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.

Avdragsutgifter

Utlån

Sum eksterne finansutgifter

- **Netto driftsresultat er den økonomiske handlefriheten og uttrykker det overskuddet som er disponibelt til investeringer og avsetninger.**

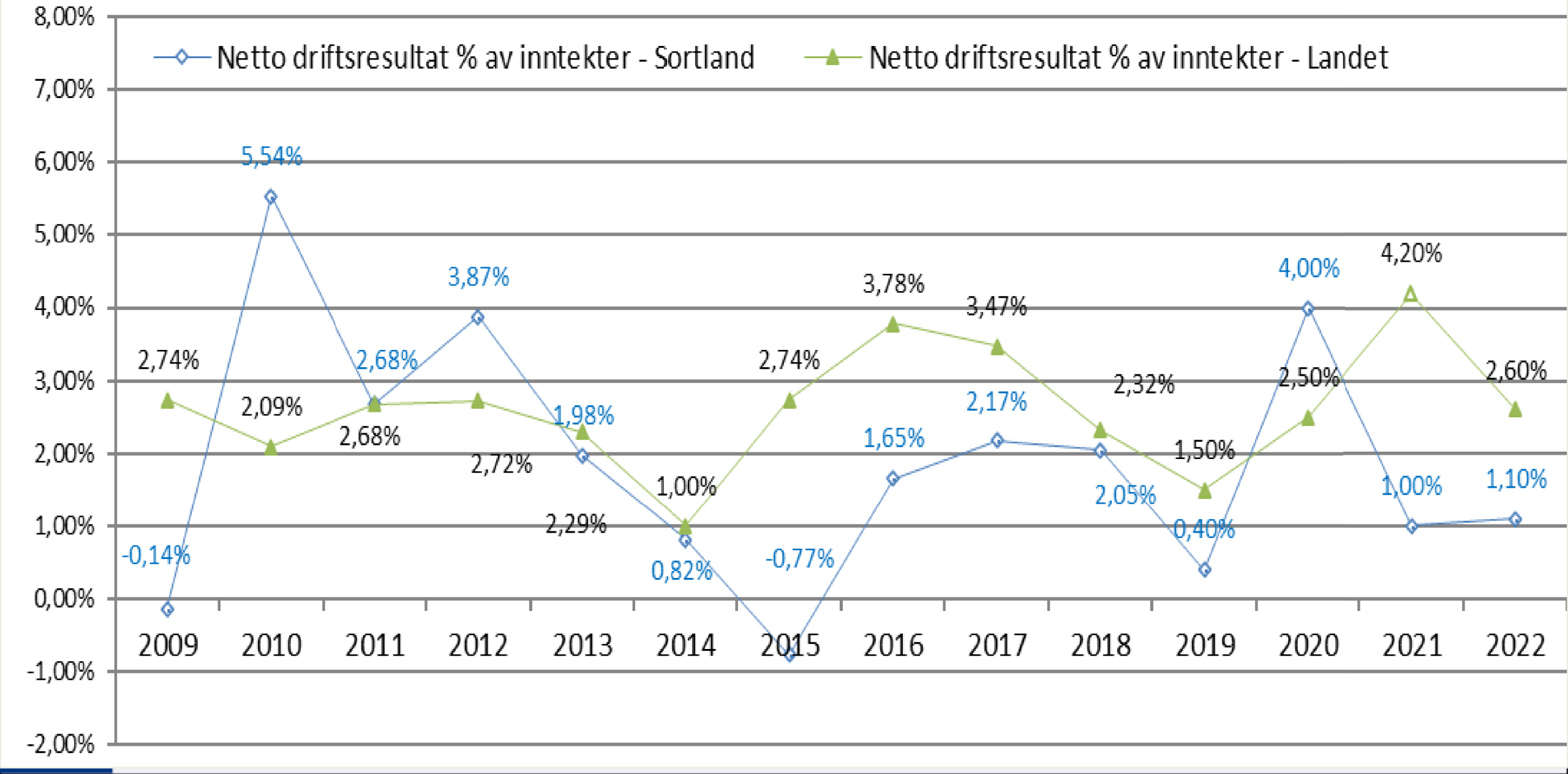
Budsjettskjemaer og oversikter

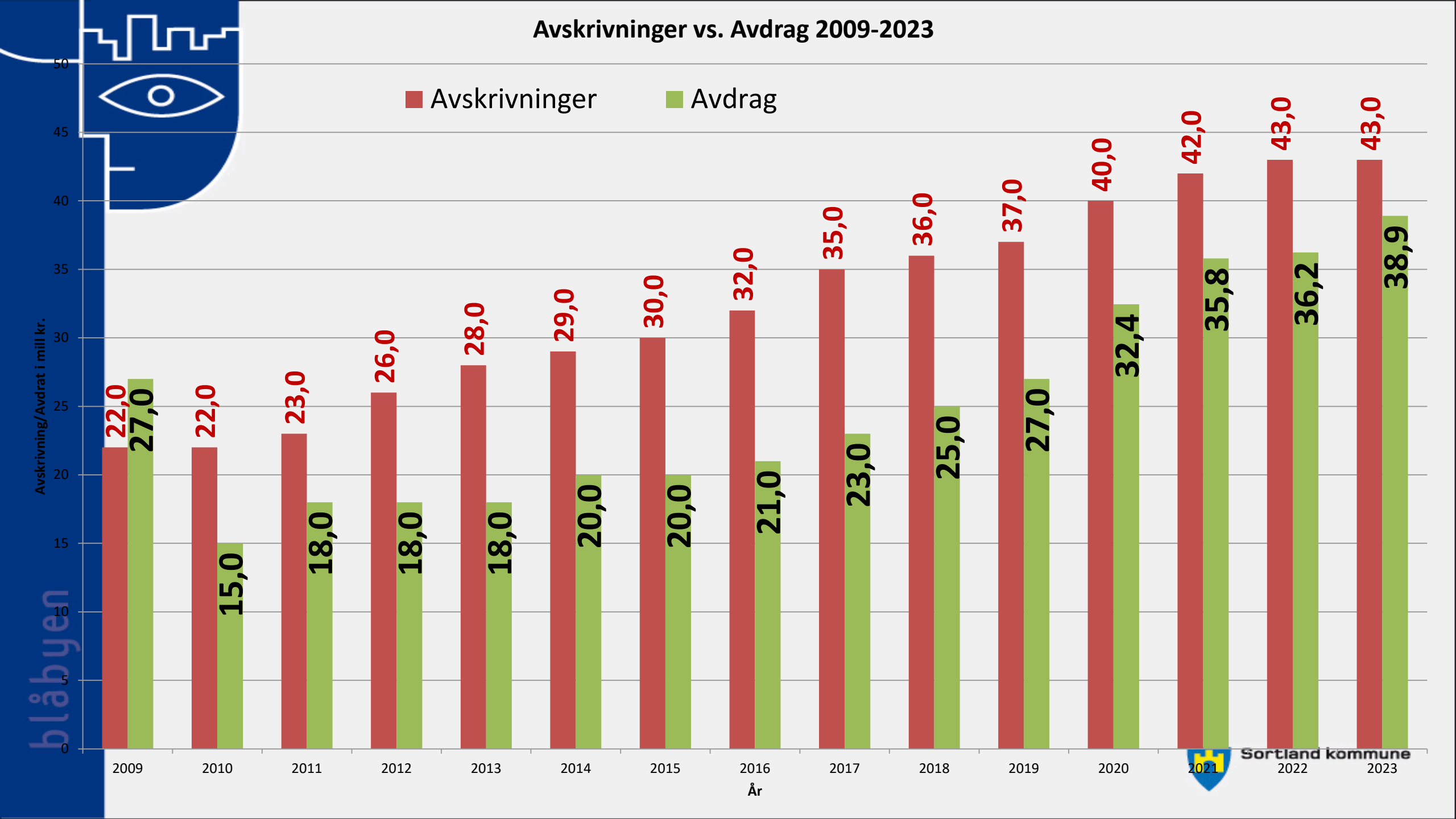
- **I budsjett- og regnskapsforskriftene er det utarbeidet obligatoriske skjemaer som hver kommune er pliktig å utarbeide.**

- **Ulike skjemaer:**
  - ⇨**Budsjettskjema 1A/§5-4 første ledd – Bevilgningsoversikt drift**
  - ⇨**Budsjettskjema 1B/§5-4 andre ledd – Bevilgninger drift**
  - ⇨**Budsjettskjema 2A§5-5 første ledd – investeringsbudsjettet**
  - ⇨**Budsjettskjema 2B/5-5 andre ledd – investeringsbudsjettet**

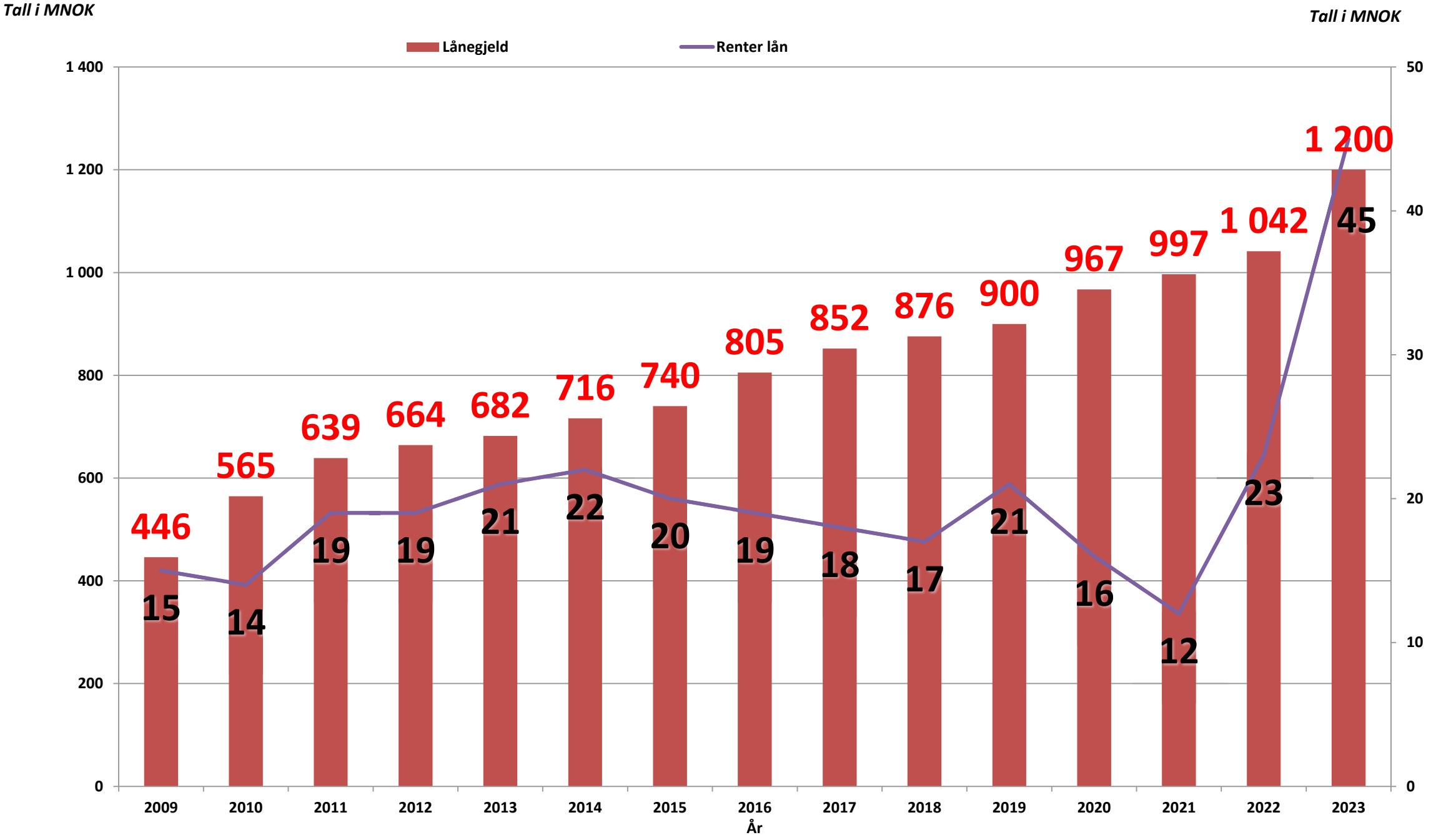
- **Det to viktigste resultatbegrepene for en kommunes økonomi; netto- og brutto driftsresultat som anses som viktigst** (mer mindre forbruk også)

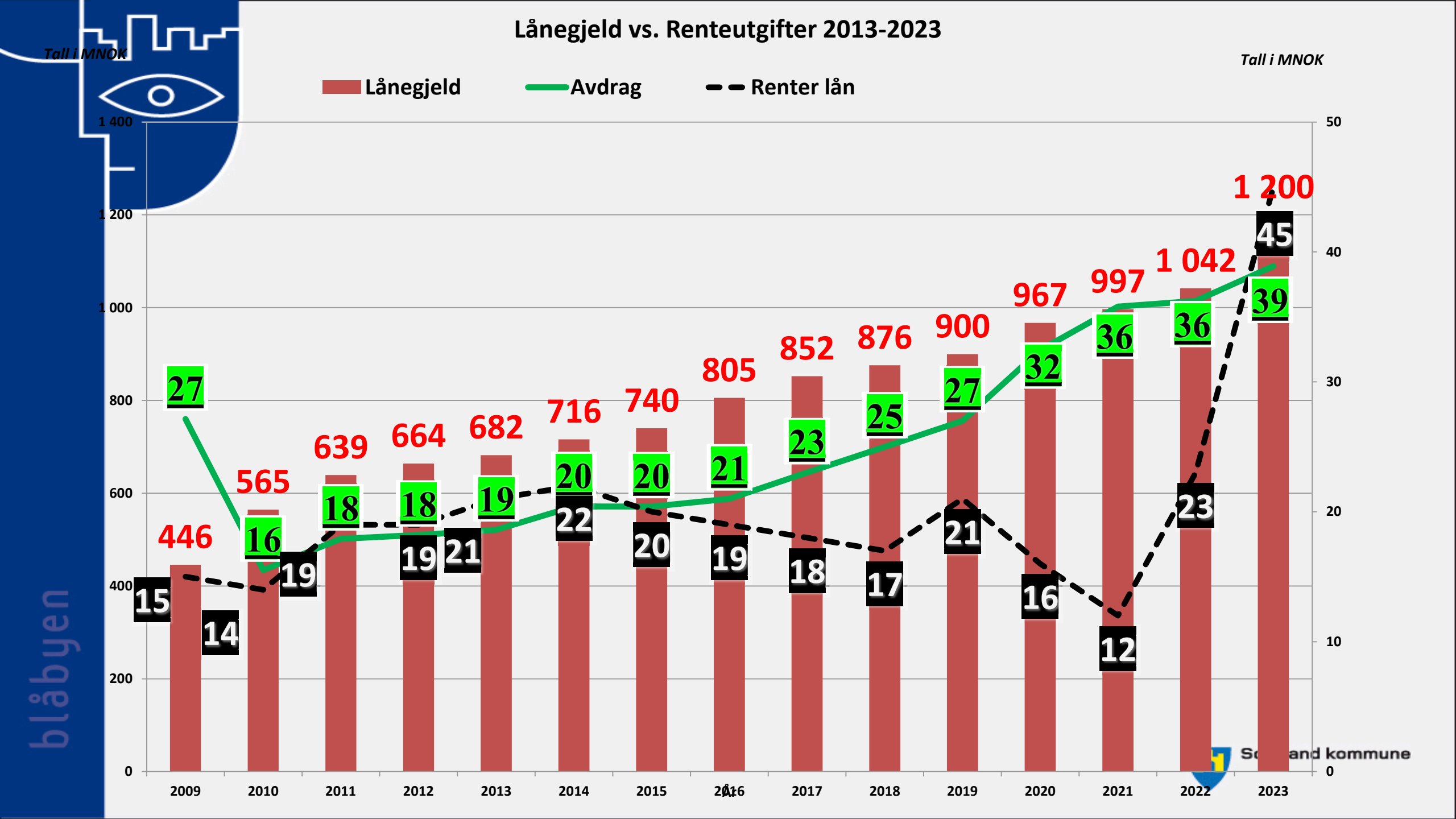
Utviklingstrekk og endringer i Sortland

Avskrivninger vs. Avdrag 2009-2023
Avskrivninger
Avdrag
Avskrivning/Avdrat i mill kr.
År
0
5
10
15
20
25
30
35
40
45
50
2009 22,0 27,0
2010 22,0 15,0
2011 23,0 18,0
2012 26,0 18,0
2013 28,0 18,0
2014 29,0 20,0
2015 30,0 20,0
2016 32,0 21,0
2017 35,0 23,0
2018 36,0 25,0
2019 37,0 27,0
2020 40,0 32,4
2021 42,0 35,8
2022 43,0 36,2
2023 43,0 38,9
blåbyen
Sortland kommune

Lånegjeld vs. Renteutgifter 2009-2023

Lånegjeld vs. Renteutgifter 2013-2023
Tall i MNOK
Tall i MNOK
Lånegjeld
Avdrag
Renter lån
1 400
1 200
1 000
800
600
400
200
0
50
40
30
20
10
0
446
565
639
664
682
716
740
805
852
876
900
967
997
1 042
1 200
15
14
19
18
19
21
22
20
20
19
21
23
25
27
32
36
36
39
45
16
18
19
20
21
23
27
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017
2018
2019
2020
2021
2022
2023
blåbyen

Beløp i 1000	2023	2024	2025	2026	2027	Sum bruk av fond 2024-2027
IB Disposisjonsfond	**-151 827**	**-65 267**	**-72 091**	**-56 886**	**-45 922**	
						-
Kommunestyret 70/19 Inndekning driftstiltak	*1 350*	1 350	1 350	1 350	1 350	5 400
Kommunestyret 77/20 Inndekning drifts-/investeringstiltak	*7 850*	5 850	2 850	2 850	2 850	14 400
Sommervedlikehold vei	*6 500*					-
Egenkapitalinnskudd i investering	*2 215*	2 215	2 215	2 215	2 215	8 860
Endring opprinnelig budsjett - Bruk av fond	*6 380*					
Bud. Reg 2 - Merforbruk tjenesteområdet	*17 691*					-
Bud. Reg 2 - Overføring til investering	*6 833*					-
Bud. Reg 2 - Tilskudd til Sortland Alpinklubb	*1 218*					-
Bud. Reg 2 - Tilleggsvedtak fra kommunestyret	*2 164*					
Bud. Reg 2 - "Prosjekt Gaia", "Samarb.avtl. Byforening"	*1 250*	*500*	*250*			*750*
Bud. reg 3 Kjøp av aksjer	***34 000***					-
Bud. reg 3 Økning pensjonskostnader	***18 024***					
Bud. reg 3 Merforbruk tjenesteområdet	*-*					
Bud. reg 3						-
Saldering økplan	*- 18 915*	*- 16 739*	*8 540*	*4 549*	*- 6 415*	*- 10 065*
Netto avsetning til eller bruk av disp. fond	**86 560**	**- 6 824**	**15 205**	**10 964**	**-**	**19 345**
Årets mindreforbruk/merforbruk etter strykninger						
UB Disposisjonsfond	**-65 267**	**-72 091**	**-56 886**	**-45 922**	**-45 922**	**19 345**

Beløp i 1000	2024	2025	2026	2027
IB Disposisjonsfond	**-65 267**	**-55 417**	**-52 167**	**-49 167**
Kommunestyret 77/20 Inndekning drifts-/investeringstiltak	5 350			
Kommunestyret 42/23 og 45/23 Inndekning driftstiltak	1 500	250		
Egenkapitalinnskudd i investering	3 000	3 000	3 000	3 000
Endring opprinnelig budsjett - Bruk av fond				
Bud. Reg 2 -				
Bud. Reg 2 -				
Bud. Reg 2 -				
Bud. Reg 2 -				
Bud. reg 3				
Bud. reg 4				
Bud. reg 4				
Bud. reg 4				
Bud. reg 4				
Saldering økplan	-	-	-	*12 109*
Netto avsetning til eller bruk av disp. fond	**9 850**	**3 250**	**3 000**	**15 109**
Årets mindreforbruk/merforbruk etter strykninger				
UB Disposisjonsfond	**-55 417**	**-52 167**	**-49 167**	**-34 058**
Bevegelse UB-IB:	**9 850**	**3 250**	**3 000**	**15 109**

Kommunestyret vedtok i KS 070/19 Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 følgende **handlingsregler:**

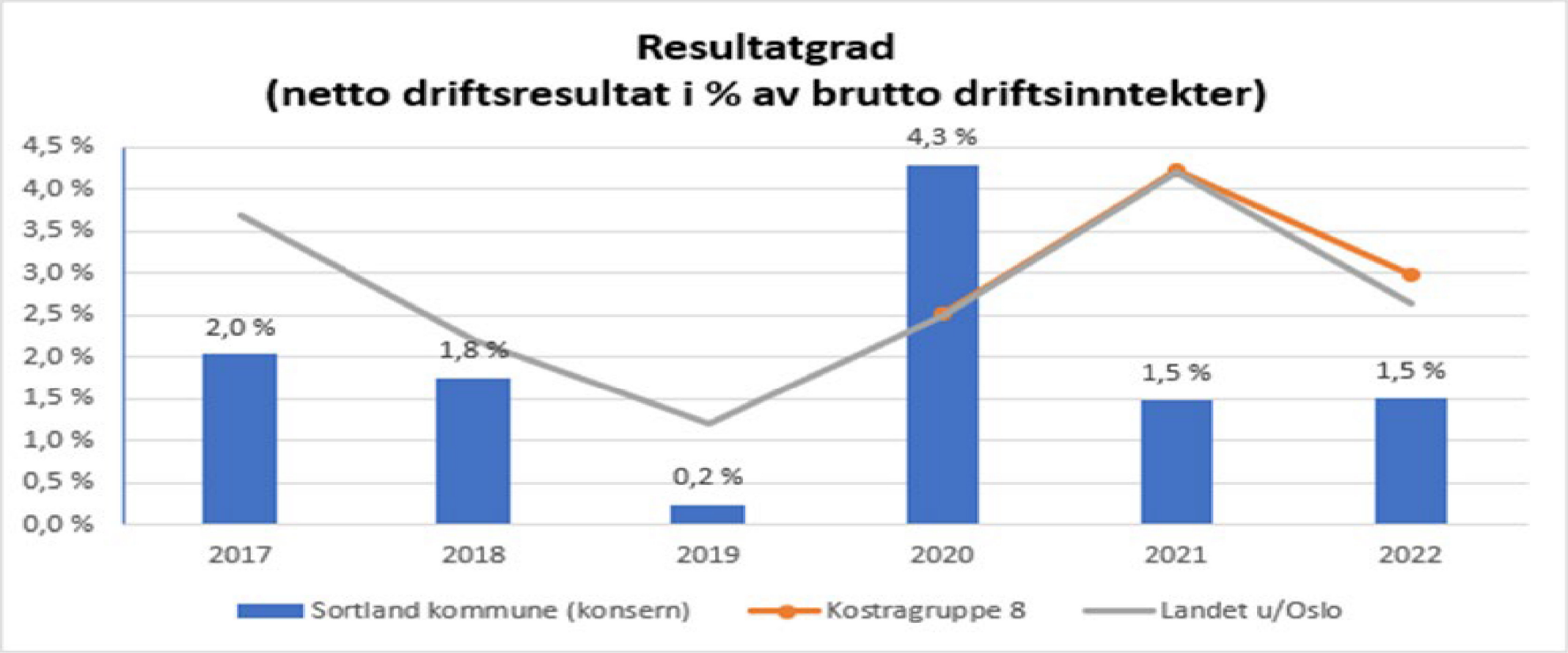
1. **Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter (0,1 %)**

2. **Netto langsiktig lånegjeld maksimalt 85 % av brutto driftsinntekter utenom selvkostområder ved utgangen av 2023.**

3. **Egenfinansiering av investeringene minimum 20 % av total finansiering ved utløp av økonomiplanperioden, med følgende utvikling: 2021 10 % og påfølgende år 20 %.**

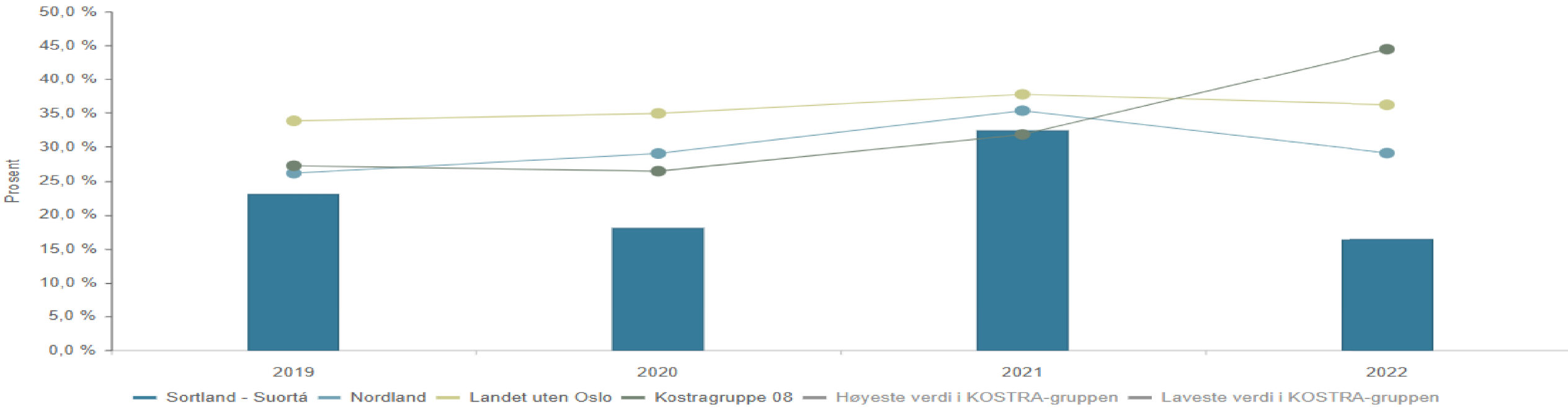
Handlingsregel 1: Netto driftsresultat på 0,1 % av brutto driftsinntekter

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Sortland kommune (konsern)	2,0 %	1,8 %	0,2 %	4,3 %	1,5 %	1,5 %
Kostragruppe 8				2,5 %	4,2 %	3,0 %
Landet u/Oslo	3,7 %	2,2 %	1,2 %	2,5 %	4,2 %	2,6 %

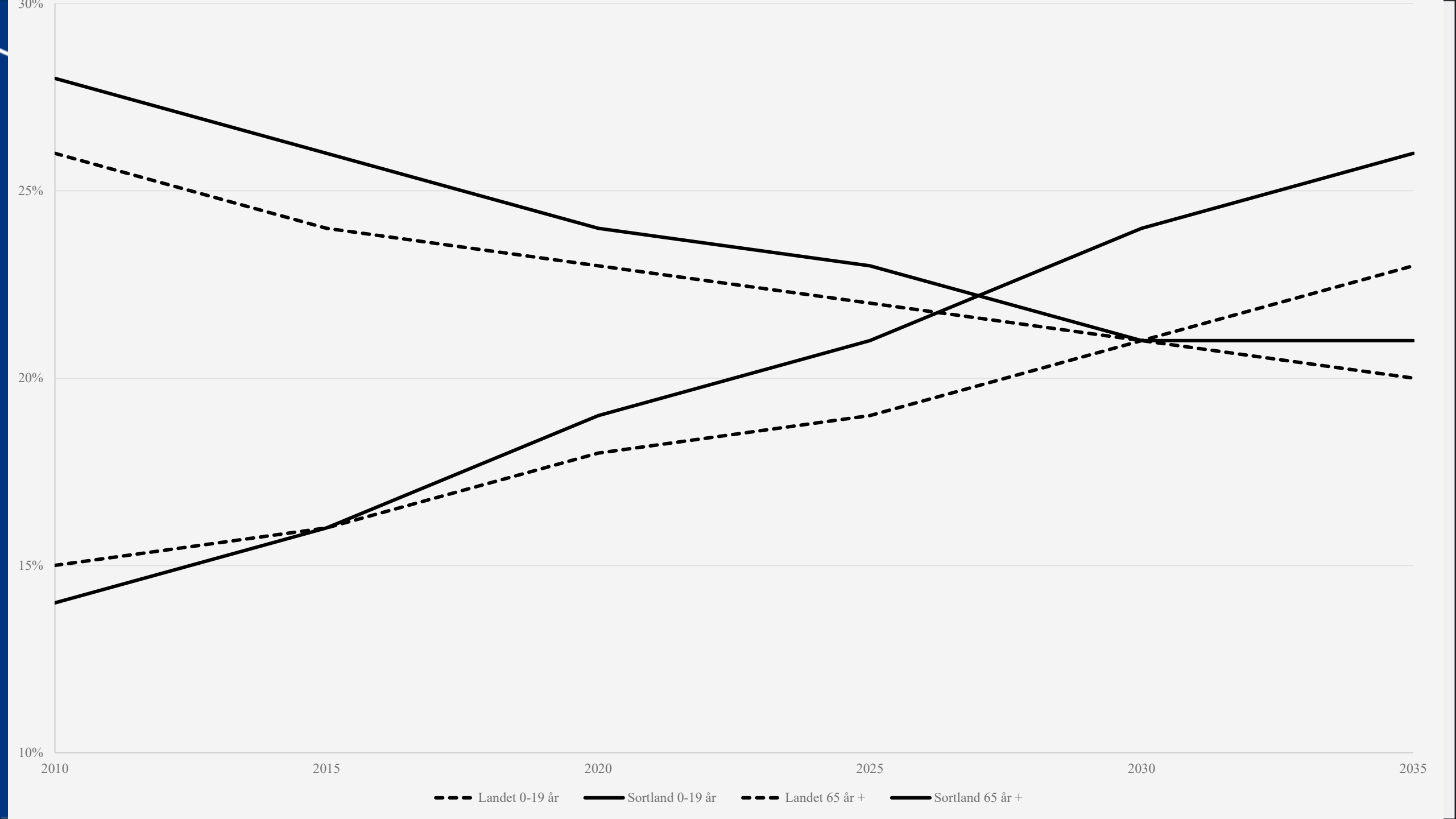

Handlingsregel 3: **Egenfinansiering av investeringene, minimum 10 % i 2021 og 20 % i påfølgende år.**

Historisk | Kommune | Flere ind. | Landet | Fylket | Kostragrp | Ranking | Inntekt | Storby

	2019	2020	2021	2022
Sortland - Suortá	**23,1 %**	**18,0 %**	**32,4 %**	**16,4 %**
Nordland	26,1 %	29,0 %	35,3 %	29,1 %
Landet uten Oslo	33,8 %	34,9 %	37,7 %	36,2 %
Kostragruppe 08	27,2 %	26,4 %	31,8 %	44,4 %

30%
25%
20%
15%
10%
2010
2015
2020
2025
2030
2035
Landet 0-19 år
Sortland 0-19 år
Landet 65 år +
Sortland 65 år +

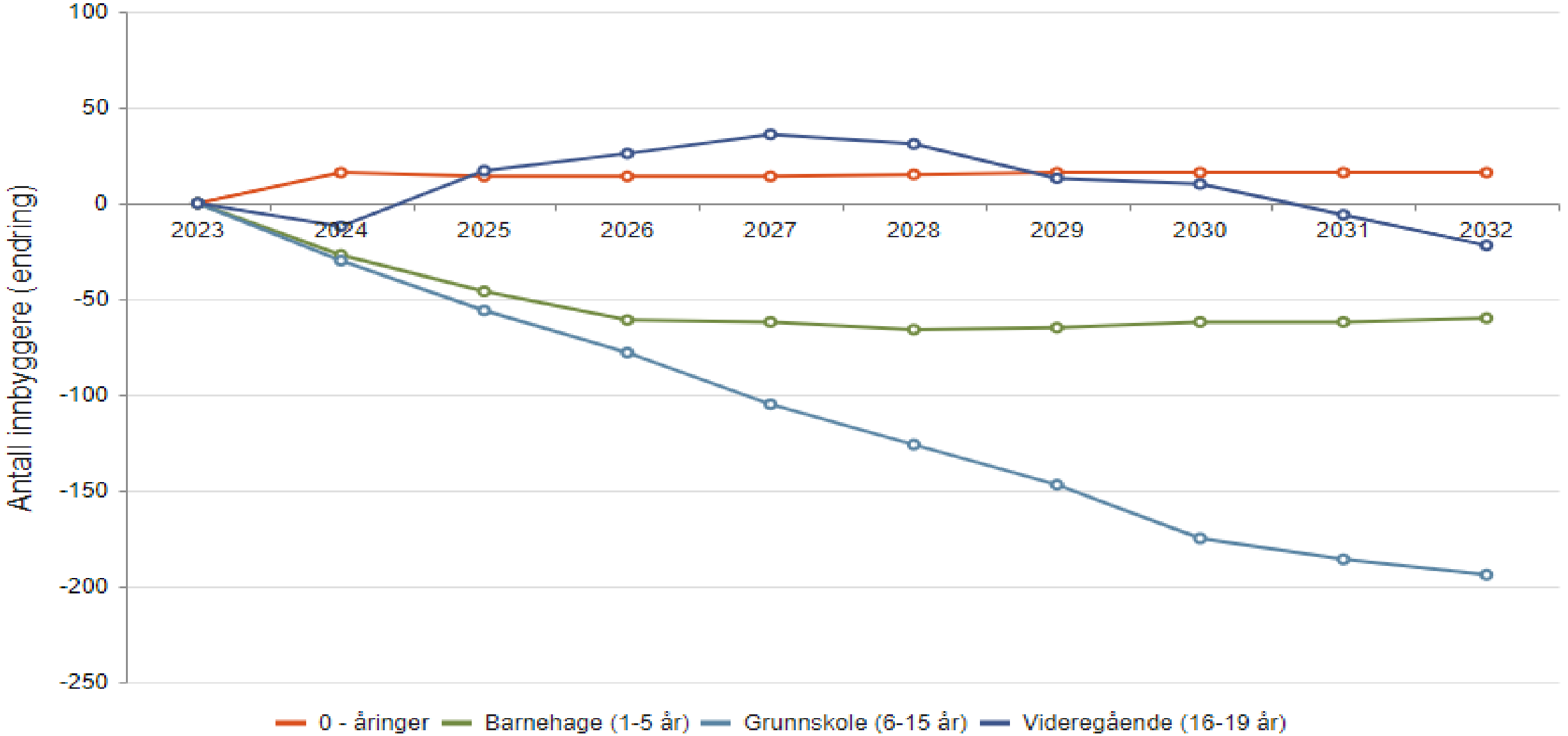
Befolkningsutvikling per årsak 2019 - 1. halvår 2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Folketall ved inngangen av kvartalet	10 518	10 566	10 514	10 468	10 561
Fødte	93	93	100	76	45
Døde	79	80	102	83	59
Fødselsoverskudd	**30**	**13**	**-2**	**-7**	**-14**
Innvandring	54	54	81	200	48
Utvandring	21	20	42	44	17
Innflytting, innenlands	443	428	439	478	317
Utflytting, innenlands	458	529	522	528	228
Netto innvandring og flytting	18	-67	-44	106	120
Folkevekst	48	-52	-46	93	106
Folketallet ved utgangen av kvartalet	**10 566**	**10 514**	**10 468**	**10 561**	**10 667**

Aldersgrupper	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
0 - åringer	81	97	95	95	95	96	97	97	97	97	98
Barnehage (1-5 år)	568	541	522	507	506	502	503	506	506	508	512
Grunnskole (6-15 år)	1 303	1 273	1 247	1 225	1 198	1 177	1 156	1 128	1 117	1 109	1 084
Videregående (16-19 år)	494	482	511	520	530	525	507	504	488	472	478
Voksne (20-66 år)	6 222	6 101	6 068	6 036	6 005	6 001	5 994	5 988	5 955	5 930	5 898
Eldre (67-79 år)	1 418	1 432	1 426	1 423	1 417	1 415	1 427	1 443	1 464	1 474	1 484
Eldre (80-89 år)	393	431	463	517	567	600	627	645	675	699	725
Eldre (90 år og eldre)	82	85	86	82	83	87	95	97	106	119	128
SUM	10 561	10 442	10 418	10 405	10 401	10 403	10 406	10 408	10 408	10 408	10 407

Prognose, endring i barn og unge 0-19 år i de kommende 10 år

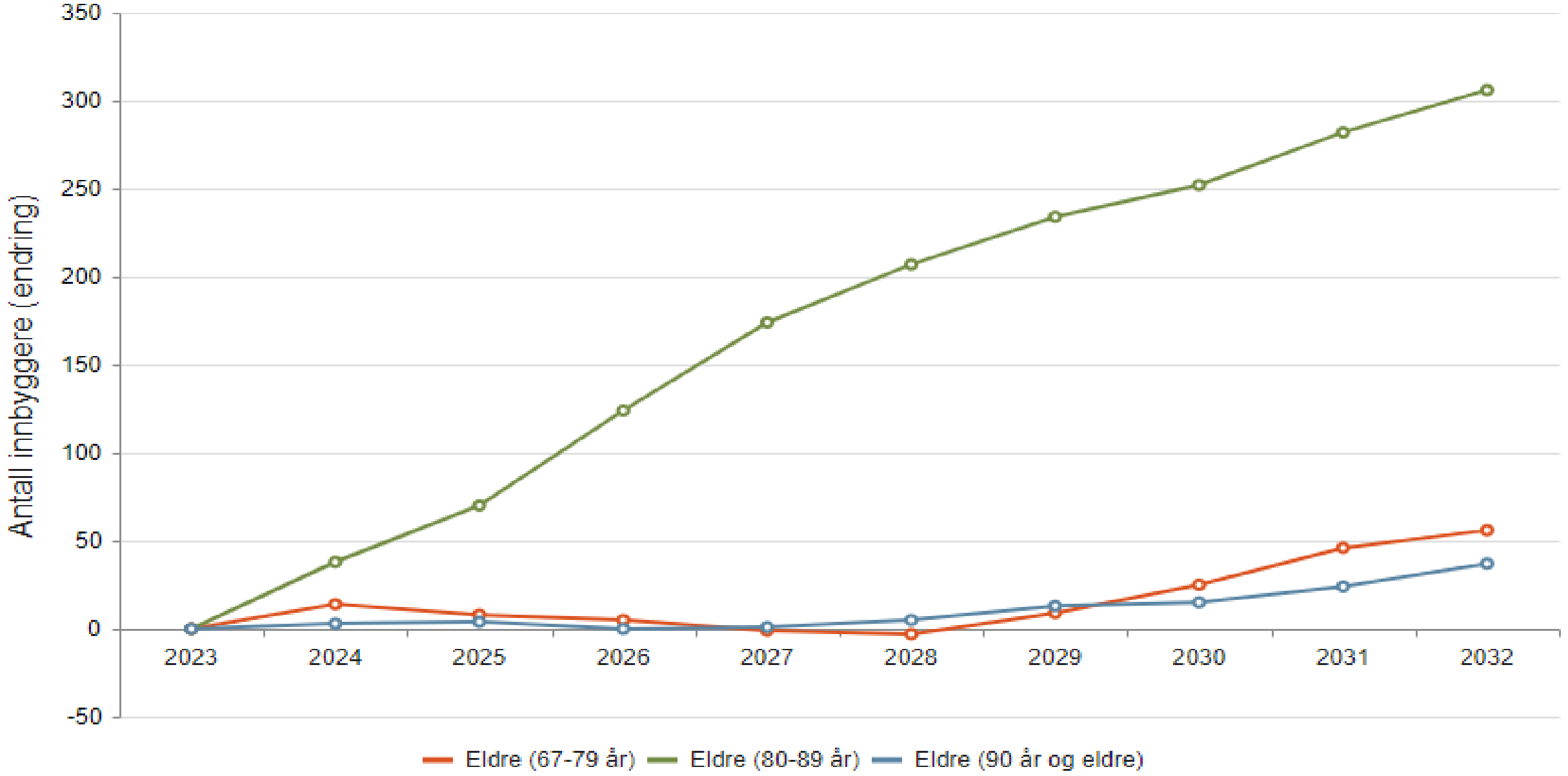
Endring antall barn og unge

Aldersgrupper	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
0 - åringer	0	16	14	14	14	15	16	16	16	16
Barnehage (1-5 år)	0	-27	-46	-61	-62	-66	-65	-62	-62	-60
Grunnskole (6-15 år)	0	-30	-56	-78	-105	-126	-147	-175	-186	-194
Videregående (16-19 år)	0	-12	17	26	36	31	13	10	-6	-22
SUM	0	-53	-71	-99	-117	-146	-183	-211	-238	-260

Prognose, endring i eldre 67 år og oppover i de kommende 10 år

Endring i antall eldre

Aldersgrupper	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Eldre (67-79 år)	0	14	8	5	-1	-3	9	25	46	56
Eldre (80-89 år)	0	38	70	124	174	207	234	252	282	306
Eldre (90 år og eldre)	0	3	4	0	1	5	13	15	24	37
SUM	0	55	82	129	174	209	256	292	352	399

Demografikostnader 4 år frem

	2023	2024	2025	2026	2027	Totalt
0 - åringer	-1 616 220	1 436 640	-179 580	0	0	-359 160
Barnehage (1-5 år)	-4 160 282	-6 892 722	-4 519 442	-3 498 298	-255 286	-19 326 030
Grunnskole (6-15 år)	8 148 825	-5 432 550	-4 708 210	-3 983 870	-4 889 295	-10 865 100
Videregående (16-19 år)	159 044	-327 116	747 580	217 076	272 916	1 069 500
Voksne (20-66 år)	496 106	-2 864 472	-810 308	-616 400	-555 664	-4 350 738
Eldre (67-79 år)	2 166 412	892 052	-382 308	-191 154	-382 308	2 102 694
Eldre (80-89 år)	4 478 229	8 103 462	6 823 968	11 515 446	10 662 450	41 583 555
Eldre (90 år og eldre)	-2 553 672	1 276 836	425 612	-1 702 448	425 612	-2 128 060
Total	**7 118 442**	**-3 807 870**	**-2 602 688**	**1 740 352**	**5 278 425**	**7 726 661**

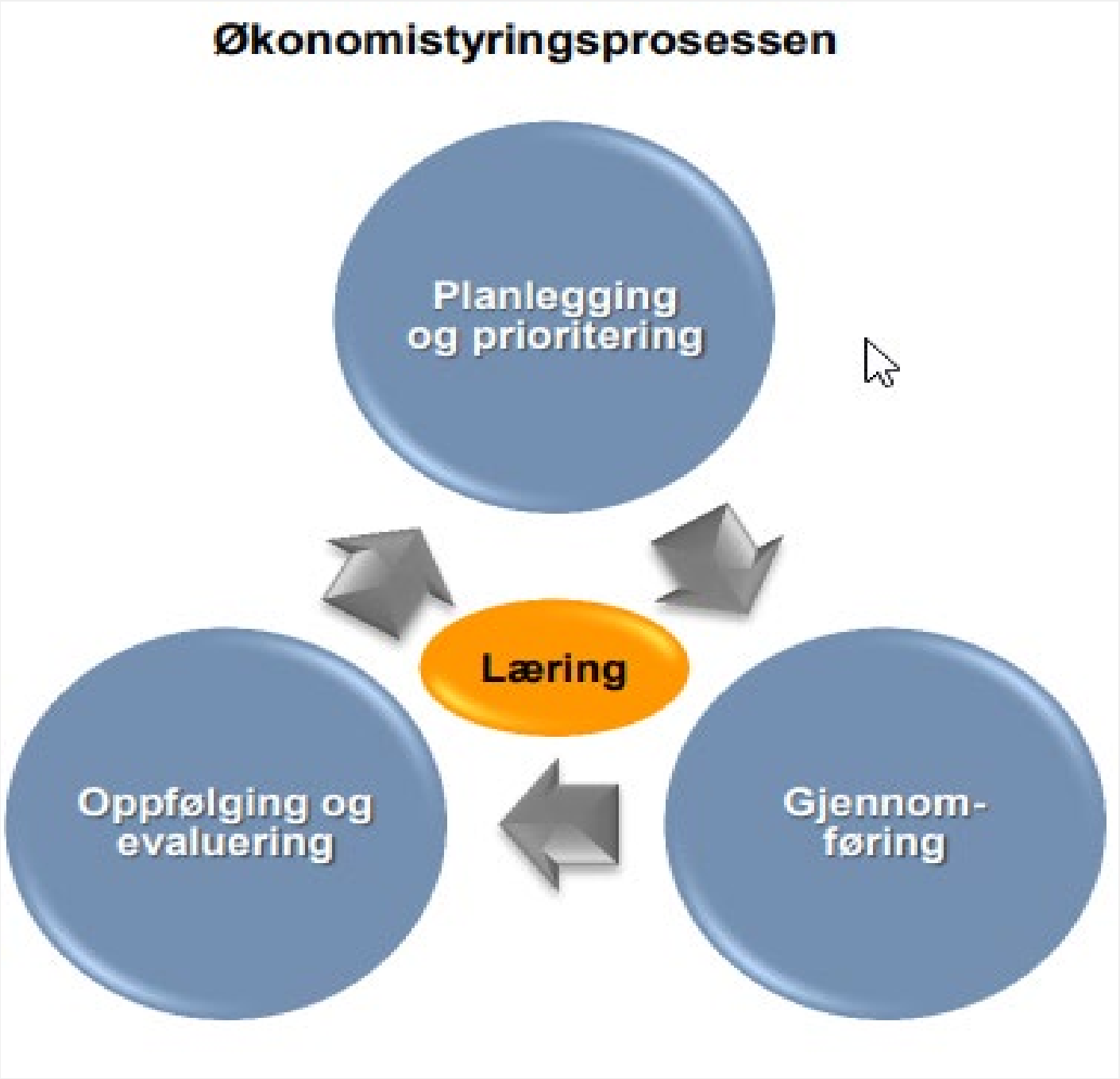
Demografikostnader 10 år frem

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Totalt
0 - åringer	-1 616 220	1 436 640	-179 580	0	0	89 790	89 790	0	0	0	89 790	-89 790
Barnehage (1-5 år)	-4 160 282	-6 892 722	-4 519 442	-3 498 298	-255 286	-1 021 144	-75 706	765 858	0	510 572	855 648	-18 290 802
Grunnskole (6-15 år)	8 148 825	-5 432 550	-4 708 210	-3 983 870	-4 889 295	-3 802 785	-3 802 785	-5 070 380	-1 991 935	-1 448 680	-4 527 125	-31 508 790
Videregående (16-19 år)	159 044	-327 116	747 580	217 076	272 916	-101 012	-470 556	-85 132	-406 776	-406 776	160 684	-240 068
Voksne (20-66 år)	496 106	-2 864 472	-810 308	-616 400	-555 664	66 664	3 060	15 678	-710 484	-677 834	-778 136	-6 431 790
Eldre (67-79 år)	2 166 412	892 052	-382 308	-191 154	-382 308	-127 436	764 616	1 019 488	1 338 078	637 180	637 180	6 371 800
Eldre (80-89 år)	4 478 229	8 103 462	6 823 968	11 515 446	10 662 450	7 037 217	5 757 723	3 838 482	6 397 470	5 117 976	5 544 474	75 276 897
Eldre (90 år og eldre)	-2 553 672	1 276 836	425 612	-1 702 448	425 612	1 702 448	3 404 896	851 224	3 830 508	5 532 956	3 830 508	17 024 480
Total	**7 118 442**	**-3 807 870**	**-2 602 688**	**1 740 352**	**5 278 425**	**3 843 742**	**5 671 038**	**1 335 218**	**8 456 861**	**9 265 394**	**5 813 023**	**42 111 937**

Demografikostnader 25 år frem

	2023	2028	2033	2038	2043	2048 Totalt	Totalt
0 - åringer	7 272 990	1 346 850	179 580	89 790	-359 160	-359 160	8 170 890	897 900
Barnehage (1-5 år)	128 287 352	-16 186 892	2 056 372	2 311 658	-614 446	-4 699 022	111 155 022	-17 132 330
Grunnskole (6-15 år)	235 953 755	-22 816 710	-16 840 905	-4 346 040	3 078 445	724 340	195 752 885	-40 200 870
Videregående (16-19 år)	12 676 564	809 444	-1 208 556	-1 082 636	-470 556	205 304	10 929 564	-1 747 000
Voksne (20-66 år)	140 205 472	-4 780 180	-2 147 716	-3 800 600	-3 643 914	-1 826 392	124 006 670	-16 198 802
Eldre (67-79 år)	90 352 124	-191 154	4 396 542	4 269 106	2 803 592	-6 116 928	95 513 282	5 161 158
Eldre (80-89 år)	83 806 857	44 142 543	26 656 125	12 155 193	7 676 964	19 192 410	193 630 092	109 823 235
Eldre (90 år og eldre)	34 900 184	2 128 060	17 450 092	33 623 348	20 429 376	16 173 256	124 704 316	89 804 132
Total	**733 455 298**	**4 451 961**	**30 541 534**	**43 219 819**	**28 900 301**	**23 293 808**	**863 862 721**	**130 407 423**

Økonomistyringsprosessen

blåbyen

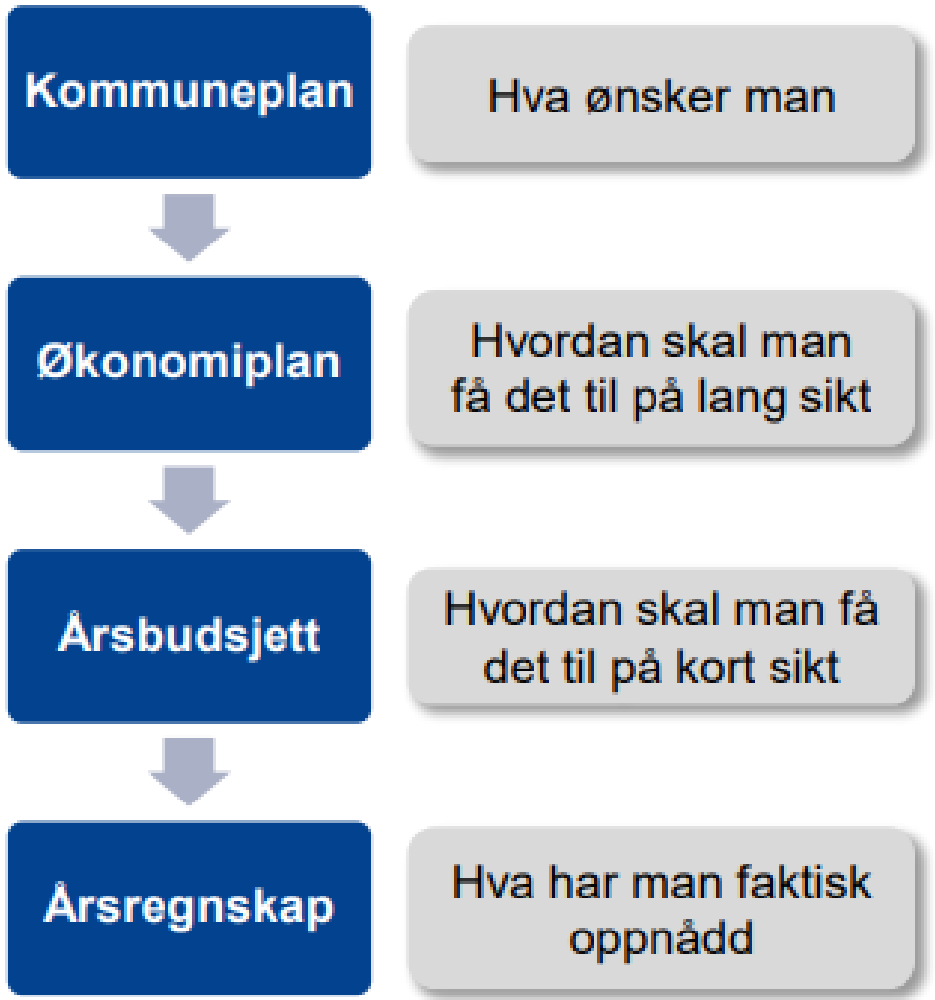
Sortland kommune

Et sett med dokumenter følger økonomistyringsprosessen

Fire dokumenter er grunnleggende for god økonomistyring:

- **Kommuneplanen** er en overordnet og langsiktig strategi for kommunene. Den består av en samfunns-del og en arealdel.
- Den rullerende **økonomiplanen** vedtas en gang i året av kommunestyret. Denne planen skal dekke minst de neste fire budsjettårene. Videre skal den omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over inntekter, utgifter og priorterte oppgaver i plan-perioden.
- **Årsbudsjettet**, som skal vedtas innen årets utgang av kommunestyret. Dette budsjettet er en bindende plan for anvendelsen av kommunens midler for det kommende kalenderåret. Det er ikke lovlig å vedta et budsjett i ubalanse.
- **Årsregnskapet,** som viser hvordan kommunens midler har blitt anvendt, skal utarbeides for hvert kalenderår. En årsberetning følger regnskapet, og gir opplysninger av betydning for å forstå kommunens økonomiske stilling og resultater.

Det er en logisk sammenheng mellom styringsdokumentene

Økt økonomisk handlingsrom

Økte inntekter

0-1 år

Effekt innenfor budsjettåret
- Innføre/øke kommunale gebyrer

1-4 år

Effekt innenfor økonomiplanperioden
- Innføre/øke eiendomsskatten
- Bygge opp reserver som gir renteinntekter
- Ta ut utbytte fra eierposter

4-20 år

Effekt på lengre sikt
- Tiltrekke seg innbyggere som bidrar til økte skatteinntekter (PS: inntektssystemet kan bidra til å redusere denne inntekten)

Redusere kostnader

0-1 år

Effekt innenfor budsjettåret
- Effektivisering av drift, for eksempel bemanningsreduksjoner

1-4 år

Effekt innenfor økonomiplanperioden
- Gjennomføre mindre omstillingstiltak
- Nedbetaling av gjeld som gir lavere renteutgifter

4-20 år

Effekt på lengre sikt
- Gjennomføre større omstillingstiltak
- Forebygge helsemessige og sosiale utfordringer
- Nedbetaling av gjeld som gir lavere renteutgifter

1A Bevilgningsoversikt - drift (§5-4 første ledd)

Beløp i 1000	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-330 559	-383 232	-381 687	-402 511	-407 111	-407 114	-407 125
Inntekts- og formuesskatt	-382 800	-326 730	-344 335	-369 742	-369 742	-369 742	-369 742
Eiendomsskatt	-35 374	-32 805	-32 805	-42 245	-42 245	-42 245	-42 245
Andre generelle driftsinntekter	-32 109	-15 385	-15 660	-30 485	-22 185	-32 285	-23 185
Sum generelle driftsinntekter	**-780 842**	**-758 152**	**-774 487**	**-844 983**	**-841 283**	**-851 386**	**-842 297**
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**715 733**	**687 219**	**724 670**	**767 666**	**752 566**	**762 616**	**762 636**
Avskrivninger	42 899	42 927	42 745	43 890	43 890	43 890	43 890
Sum netto driftsutgifter	**758 632**	**730 145**	**767 415**	**811 556**	**796 456**	**806 506**	**806 526**
Brutto driftsresultat	**-22 210**	**-28 006**	**-7 071**	**-33 427**	**-44 827**	**-44 880**	**-35 771**

Beløp i 1000	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Renteinntekter	-6 151	-3 070	-5 370	-8 680	-8 480	-7 677	-7 677
Utbytter	-2 898	-4 100	-4 100	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	3 550	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	22 781	42 715	45 015	61 215	60 215	58 215	60 215
Avdrag på lån	36 232	37 000	37 000	39 000	40 000	41 000	42 000
Netto finansutgifter	**53 515**	**72 545**	**72 545**	**88 235**	**88 435**	**88 238**	**91 238**
Motpost avskrivninger	-42 899	-39 102	-38 920	-43 890	-43 890	-43 890	-43 890
Netto driftsresultat	**-11 595**	**5 437**	**26 554**	**10 918**	**-282**	**-532**	**11 577**

Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	2 215	4 215	12 298	3 000	3 000	3 000	3 000
Avsetninger til bundne driftsfond	6 285	572	665	612	612	612	612
Bruk av bundne driftsfond	-11 173	-4 844	-4 980	-4 680	-80	-80	-80
Avsetninger til disposisjonsfond	47 400	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-33 132	-5 380	-34 537	-9 850	-3 250	-3 000	-15 109
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**11 595**	**-5 437**	**-26 554**	**-10 918**	**282**	**532**	**-11 577**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Beløp i 1000	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	2 215	4 215	12 298	3 000	3 000	3 000	3 000
Avsetninger til bundne driftsfond	6 285	572	665	612	612	612	612
Bruk av bundne driftsfond	-11 173	-4 844	-4 980	-4 680	-80	-80	-80
Avsetninger til disposisjonsfond	47 400	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-33 132	-5 380	-34 537	-9 850	-3 250	-3 000	-15 109
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**11 595**	**-5 437**	**-26 554**	**-10 918**	**282**	**532**	**-11 577**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

1B Bevilgninger - drift (§5-4 andre ledd)

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Kommunedirektør	37 925	38 778	36 988	71 500	61 900	59 650	59 650
Oppvekst	277 025	253 732	280 215	260 807	263 807	273 807	272 627
Helse og omsorg	304 057	281 484	291 994	315 373	316 373	318 673	318 673
Teknisk og Samfunnsutvikling	96 365	86 583	96 241	96 944	92 044	92 044	93 244
Sentrale poster	62	26 200	26 200	26 024	26 024	26 024	26 024
Sum bevilgninger drift, netto	**715 434**	**686 777**	**731 638**	**770 648**	**760 148**	**770 198**	**770 218**
Herav:							
Avskrivinger	4 595	3 825	11 277	7 045	7 045	7 045	7 045
Netto renteutgifter og -inntekter	-5	5	5	5	5	5	5
Avsetninger til bundne driftsfond	6 285	572	665	612	612	612	612
Bruk av bundne driftsfond	-11 173	-4 844	-4 980	-4 680	-80	-80	-80
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	**715 733**	**687 219**	**724 670**	**767 666**	**752 566**	**762 616**	**762 636**

2A Bevilgningsoversikt - investering (§5-5 første ledd)

Beløp i 1000	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Investeringer i varige driftsmidler	116 362	271 146	248 519	272 530	210 150	68 000	294 000
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2 437	2 215	2 215	3 000	3 000	3 000	3 000
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	**118 798**	**273 361**	**250 734**	**275 530**	**213 150**	**71 000**	**297 000**
Kompensasjon for merverdiavgift	-14 427	-26 732	-32 550	-39 806	-40 670	-12 820	-64 820
Tilskudd fra andre	-23	0	-900	0	-73 000	0	0
Salg av varige driftsmidler	-2 667	-7 100	-7 100	-11 100	-10 100	-8 200	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-248	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-92 384	-235 314	-205 969	-221 624	-86 380	-46 980	-229 180
Sum investeringsinntekter	**-109 750**	**-269 146**	**-246 519**	**-272 530**	**-210 150**	**-68 000**	**-294 000**

2A Bevilgningsoversikt - investering (§5-5 første ledd)

Beløp i 1000	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Videreutlån	26 231	30 000	30 000	30 000	30 000	4 000	4 000
Bruk av lån til videreutlån	-26 231	-30 000	-30 000	-30 000	-30 000	-4 000	-4 000
Avdrag på lån til videreutlån	8 918	4 000	5 882	4 000	4 000	4 000	4 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-6 024	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Netto utgifter videreutlån	**2 894**	**0**	**1 882**	**0**	**0**	**0**	**0**
Overføring fra drift	-2 215	-4 215	-4 215	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	**-5 109**	**-4 215**	**-6 097**	**-3 000**	**-3 000**	**-3 000**	**-3 000**
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	**6 833**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Bevilgningsoversikt investering (§5-5 andre ledd)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Oppr. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Sum Driftsmateriell og transportmidler	**14 200**	**7 850**	**4 100**	**1 700**	**400**
Sum Kommunale bygninger	**72 800**	**182 800**	**151 000**	**3 600**	**3 000**
Sum Park og anlegg	**15 550**	**8 450**	**3 250**	**11 750**	**238 200**
Sum Vann, avløp og VVA	**84 700**	**26 800**	**20 500**	**38 100**	**18 400**
Sum Vei, trafikk og gatelys	**62 096**	**26 930**	**28 200**	**12 650**	**34 000**
Sum Tomter	**21 800**	**16 600**	**100**	**200**	**0**
Prosjektstruktur mangler					
Pakkemaskiner til Kjøkkenet	0	600	0	0	0
Trygghetsalarmer 200 stk	0	1 000	0	0	0
Aggregat- Rådhus II (Ventilasjonsaggregat)	0	1 500	0	0	0
Hardbruks hus	0	0	3 000	0	0
Sum Prosjektstruktur mangler	**0**	**3 100**	**3 000**	**0**	**0**
Investeringer i varige driftsmidler	**271 146**	**272 530**	**210 150**	**68 000**	**294 000**

Økonomisk oversikt - drift (§5-6)

Beløp i 1000	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Rammetilskudd	-330 559	-383 682	-382 137	-402 511	-407 111	-407 114	-407 125
Inntekts- og formuesskatt	-382 800	-326 730	-344 335	-369 742	-369 742	-369 742	-369 742
Eiendomsskatt	-35 374	-32 805	-32 805	-42 245	-42 245	-42 245	-42 245
Andre skatteinntekter	-149	-142	-142	-142	-142	-142	-142
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-94 575	-91 063	-91 338	-155 525	-147 225	-147 325	-138 225
Overføringer og tilskudd fra andre	-224 395	-203 995	-208 333	-218 301	-218 301	-218 301	-218 301
Brukerbetalinger	-31 027	-31 630	-30 727	-32 115	-33 115	-33 115	-33 115
Salgs- og leieinntekter	-46 196	-54 027	-53 734	-63 016	-63 016	-63 016	-63 016
Sum driftsinntekter	**-1 145 075**	**-1 124 074**	**-1 143 551**	**-1 283 597**	**-1 280 897**	**-1 281 000**	**-1 271 911**
Lønnsutgifter	581 534	602 152	610 425	682 922	680 822	681 122	681 222
Sosiale utgifter	86 449	78 320	82 607	119 463	119 463	119 463	119 463
Kjøp av varer og tjenester	323 719	300 394	322 379	316 862	313 062	313 062	312 982
Overføringer og tilskudd til andre	88 263	72 275	78 324	87 033	78 833	78 583	78 583
Avskrivninger	42 899	42 927	42 745	43 890	43 890	43 890	43 890
Sum driftsutgifter	**1 122 865**	**1 096 068**	**1 136 480**	**1 250 170**	**1 236 070**	**1 236 120**	**1 236 140**
Brutto driftsresultat	**-22 210**	**-28 006**	**-7 071**	**-33 427**	**-44 827**	**-44 880**	**-35 771**

Beløp i 1000

	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Lønnsutgifter	581 534	602 152	610 425	682 922	680 822	681 122	681 222
Sosiale utgifter	86 449	78 320	82 607	119 463	119 463	119 463	119 463
Kjøp av varer og tjenester	323 719	300 394	322 379	316 862	313 062	313 062	312 982
Overføringer og tilskudd til andre	88 263	72 275	78 324	87 033	78 833	78 583	78 583
Avskrivninger	42 899	42 927	42 745	43 890	43 890	43 890	43 890
Sum driftsutgifter	**1 122 865**	**1 096 068**	**1 136 480**	**1 250 170**	**1 236 070**	**1 236 120**	**1 236 140**
Brutto driftsresultat	**-22 210**	**-28 006**	**-7 071**	**-33 427**	**-44 827**	**-44 880**	**-35 771**

Beløp i 1000	Regnskap 2022	Oppr. budsjett 2023	Rev. budsjett 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027
Renteinntekter	-6 151	-3 070	-5 370	-8 680	-8 480	-7 677	-7 677
Utbytte	-2 898	-4 100	-4 100	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	3 550	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	22 781	42 715	45 015	61 215	60 215	58 215	60 215
Avdrag på lån	36 232	37 000	37 000	39 000	40 000	41 000	42 000
Netto finansutgifter	**53 515**	**72 545**	**72 545**	**88 235**	**88 435**	**88 238**	**91 238**
Motpost avskrivninger	-42 899	-39 102	-38 920	-43 890	-43 890	-43 890	-43 890
Netto driftsresultat	**-11 595**	**5 437**	**26 554**	**10 918**	**-282**	**-532**	**11 577**

Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	2 215	4 215	12 298	3 000	3 000	3 000	3 000
Avsetninger til bundne driftsfond	6 285	572	665	612	612	612	612
Bruk av bundne driftsfond	-11 173	-4 844	-4 980	-4 680	-80	-80	-80
Avsetninger til disposisjonsfond	47 400	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-33 132	-5 380	-34 537	-9 850	-3 250	-3 000	-15 109
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	**11 595**	**-5 437**	**-26 554**	**-10 918**	**282**	**532**	**-11 577**
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

KOSTRA

- KOSTRA (KOmmune-STat-RApportering) er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet
  - Basert på innrapporterte tall fra kommuner - regnskap og andre data
  - Skal gi innbyggere, politikere, media og staten informasjon om kommuners virksomhet
  - Bidra til åpenhet, gjennomsiktighet og å gi muligheten for å forbedre tjenestetilbudet i kommunesektoren

KOSTRA (også kommunal kontostreng)

ART: **Hvilke** typer ressurser brukes
ANSVAR: **Hvem** bruker ressursene
FUNKSJON: **Hva** forbrukes

Eksempler på fullstendig kontering ifølge kontoplan:

a. Serviceavtale IT for sosialkontoret
b. Leker/materiell til Vestmarka barnehage
c. Kontorrekvisita til økonomiavd.

	Art	**Ansvar**	**Funksjon**
a.	12400	132000	242
b.	11050	123102	201
c.	11000	113000	120

blåbyen
kommune

Det økonomiske årshjulet til Sortland kommunen

Januar/februar:	**Finansrapportering**
Februar/mars :	**Budsjettregulering 1 (investeringsbudsjettet)**
Mai/juni :	**Budsjettregulering 2 + tertialrapport 1**
Mai/juni :	**Årsrapport og årsmelding + finansrapportering**
August:	**KOSTRA analyse m.m**
Sept/okt:	**Budsjettregulering 3 + tertialrapport 2**
Okt/Nov:	**Budsjett og økonomiplan (frist i øk reg 31.okt)**
Nov/Des:	**Finansrapportering**